

ISSN : xxxx xxxx (Online)

วารสารวิจัยสังคมศึกษาปริทัศน์ Journal of Research of Social Studies Review

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (ตุลาคม-ธันวาคม, 2567)
Vol. 1 No. 2 (October-December, 2024)

วารสารวิจัยสังคมศึกษาปริทัศน์
57 หมู่ 1 บ้านเขวาสี ต.แสนชาติ
อ.จังหาร จ.ร้อยเอ็ด 45000
โทร. 0935602069, 092 746 7383
E-MAIL: BOOUNPEGGG@GMAIL.COM

วารสารวิจัยสังคมศึกษาปริทัศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (ตุลาคม-ธันวาคม 2567)

ISSN : xxxx xxxx (Online)

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกอร บุญมี : มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กองบรรณาธิการ

• บรรณาธิการ (Editor)

ดร.บุญเพ็ง สิทธิวงษา

• กองบรรณาธิการ (Editorial Board)

ศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ :

รองศาสตราจารย์ ดร.พิสิฐ โอ่งเจริญ :

รองศาสตราจารย์ ดร.ราเชนทร์ นพณัฐวงศกร :

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเหลือ บุบผามาลา :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา คล้ายเดช :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภูมิ :

มหาวิทยาลัยชินวัตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

• ผู้จัดการวารสาร

ดร. สนั่น ประเสริฐ

เกี่ยวกับวารสารวิจัยสังคมศึกษาปริทัศน์

นโยบายและขอบเขตการตีพิมพ์: วารสารวิจัยสังคมศึกษาปริทัศน์ (JOURNAL OF RESEARCH OF SOCIAL STUDIES REVIEW) มีนโยบายรับตีพิมพ์บทความด้านรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ พระพุทธศาสนา และปรัชญา

กระบวนการพิจารณาบทความ: บทความที่เผยแพร่จะต้องผ่านการพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 3 ท่าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิจะไม่ทราบข้อมูลของผู้ส่งบทความ (double-blind review)

ประเภทของบทความ:

- บทความวิจัย
- บทความวิชาการ
- บทวิจารณ์หนังสือ

ภาษาที่รับตีพิมพ์: ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ

กำหนดการออกเผยแพร่วารสาร: วารสารกำหนดวงรอบการเผยแพร่ 4 ฉบับต่อปี ดังนี้

ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม	ฉบับที่ 2 เมษายน - มิถุนายน
ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน	ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม

การติดต่อประสานงานและส่งบทความเผยแพร่:

1. สอบถามรายละเอียดเบื้องต้น เช่น รอบการเผยแพร่ หนังสือตอบรับการตีพิมพ์ เป็นต้น โทร.093 5602069, 092 7467383
2. เหมเพลตบทความวิจัย
3. เหมเพลตบทความวิชาการ
4. เหมเพลตบทวิจารณ์หนังสือ

ทั้งนี้วารสารวิจัยสังคมศึกษาปริทัศน์ ยังไม่มีการเรียกเก็บค่าตีพิมพ์

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยสังคมศึกษาปริทัศน์ เป็นวารสารด้านสังคมศาสตร์ เปิดรับบทความวิชาการ บทความวิจัย รวมทั้งบทวิจารณ์หนังสือ เปิดรับตีพิมพ์เผยแพร่บทความด้านรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ พระพุทธศาสนา และปรัชญา กำหนดเผยแพร่ปีละ 4 ฉบับ โดยบทความที่ส่งมาตีพิมพ์เผยแพร่กับวารสารจะได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 ท่าน วารสารฉบับนี้เป็นวารสารปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (ตุลาคม – ธันวาคม 2567) เป็นฉบับแรกของปี 2567 ตีพิมพ์บทความทั้งสิ้นจำนวน 5 บทความ จำแนกเป็นบทความวิชาการ 2 เรื่อง และบทความวิจัย 3 เรื่อง

วารสารขออนุโมทนาและขอบคุณผู้เขียนทุกท่านที่ส่งบทความมาตีพิมพ์เผยแพร่กับทางวารสาร ตลอดจนเครือข่ายด้านวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้อนุเคราะห์ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อผู้เขียนบทความและวารสารด้วยดีเสมอมา วารสารรู้สึกเป็นเกียรติและมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการได้พัฒนาศักยภาพด้านวิชาการของผู้เผยแพร่บทความ และมีความมุ่งมั่นตั้งใจอย่างยิ่งที่จะปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพบทความให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ขออนุโมทนาและขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ดร.บุญเพ็ง สิทธิวงษา
บรรณาธิการวารสาร

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทความวิจัย	
กลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ธนานันท์ ไตรรงค์ถาวร	54
แนวทางการบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี ชไมพร อ่อนสะอาด	66
การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชน ต่อการให้บริการในภาคตะวันออก ทัดรุสพล นนททวีกิจ, ธีรรัชชาพัฒน์ ยุกตานนท์, คณิศร สมมะลวน	76
บทความวิชาการ	
ปัญหาครอบครัวไทย: การหย่าร้าง สุภางศ์พิมพ์ คล้ายธานี, มะลิ ทิพย์ประจง, นพวรรณ ไชยชนะ, วิจิต ไชยชนะ	85
การแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่ มะลิ ทิพย์ประจง, พระใบฎีกาสมคิด นาถสีโล (สุชนิล) พระครูวศินวรกิจ (วิชาญ แดงประไพ), พระครูวิรุฬห์วัชรธรรมฐานุตโตโร (เพ็ชรรัตน์)	94

กลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

Marketing Competition Strategies of Community Markets in Khon Kaen Province

ธนานันท์ ไตรรงค์ถาวร
Tananun Triongtawon
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
Northeastern University
E-mail: nan220244@gmail.com

Received: 14 August 2024; Revised: 27 August 2024; Accepted: 29 August 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากร จำนวน 400 คน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน มีระดับความเชื่อมั่นตั้งแต่ .802 ขึ้นไป โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น

ผลการวิจัยพบว่า: 1) สภาพทั่วไปของการบริหารจัดการและกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดท่าเสด็จ จังหวัดหนองคาย (โดยภาพรวมทุกด้าน) ส่วนใหญ่เห็นว่ากรมมีส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัย และด้านการส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายด้านได้ดังนี้ ด้านบทบาทของสาธารณสุขจังหวัด รองลงมาเป็นด้านบทบาทของผู้นำชุมชน ด้านบทบาทของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ด้านบทบาทของประชาชน ด้านบทบาทของท้องถิ่น ด้านบทบาทของสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ด้านบทบาทของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด และด้านบทบาทของภาคีเครือข่าย ตามลำดับ และ 3) จำเป็นที่จะต้องควรสร้างความปลอดภัยให้กับลูกค้าทุกระดับรู้สึกว่ามีคามมั่นคง สร้างแนวทางให้ลูกค้าทุกระดับมีความรู้สึกว่ามีคามปลอดภัยในการมารับบริการมีระบบของช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับความปลอดภัย และได้แสดงความปลอดภัยที่ชัดเจน เป็นต้น

คำสำคัญ: กลยุทธ์การแข่งขัน, การตลาด, ตลาดชุมชน

Abstract

This research aimed to 1) study the status of the market competition strategies of community markets in Khon Kaen Province, 2) study the factors influencing the market competition strategies of community markets in Khon Kaen Province, and 3) study the guidelines for developing the market competition strategies of community markets in Khon Kaen Province. This research was conducted in both quantitative and qualitative ways using questionnaires and interviews with samples and key informants. The population used in this research was 400 people. The target group of interviewees was 10 people. The statistics used were frequency distribution and percentage of respondents. The analysis was presented in tables using mean and standard deviation statistics. Multiple regression analysis was performed using the hierarchical variable selection method.

The research results found that: 1) the general condition of the management and marketing competition strategies of Tha Sadet Market, Nong Khai Province (overall aspects) were mostly considered to have moderate participation. Considering each aspect, it was found that environmental management, safety, and marketing promotion were in order. 2) Factors that influenced the marketing competition strategies of community markets in Khon Kaen Province were in the overall level in all aspects. Considering each aspect, they were as follows: the role of the provincial public health office, followed by the role of community leaders, the role of the provincial public relations office, the role of the people, the role of the local government, the role of the provincial industrial council, the role of the provincial commercial office, and the role of the network, respectively. 3) It is necessary to create safety for customers at all levels to feel secure, create guidelines for customers at all levels to feel safe in receiving services, have a system of channels for complaints about safety, and clearly demonstrate safety, etc.

Keywords: Competitive Strategy, Marketing, Community Market

บทนำ

การบริการที่ดีหรือการรับบริการที่ดีไม่ว่าจะเป็นด้านของคุณภาพสินค้าที่ดีเยี่ยม ปริมาณที่มีอย่างเพียงพอ การส่งมอบที่ความรวดเร็วการมีสินค้า พร้อมบริการให้เลือกอย่างหลากหลาย รวมทั้งมีต้นทุนที่ประหยัดและคุ้มค่า ดังนั้นหนทางสู่ความสำเร็จของธุรกิจในปัจจุบันนี้ ให้เกิดประสิทธิภาพต่อความต้องการของลูกค้าที่มารับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการแต่ละรายจะต้องรู้จักประเมินความต้องการของกลุ่มลูกค้าของตนให้ดี เพื่อผลิตสินค้าโดยมีเป้าหมายที่จะตอบสนองความต้องการของลูกค้า นั่น ๆ ได้อย่างชัดเจน สร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าอย่างเข้าถึงในการรับบริการอย่างทันถ่วงทีในการเลือกซื้อและเลือกใช้ที่เป็นปัจจัยที่จะส่งผลให้กิจการมีความเจริญก้าวหน้าและสามารถตอบสนองลูกค้า พนักงาน ผู้ถือหุ้น และสังคมได้เป็นอย่างดีจากเป้าหมายในการตอบสนองดังกล่าวผนวกกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารนำไปสู่การกำหนดพันธกิจของกิจการ ซึ่งเป็นกรอบสำหรับการดำเนินงานของธุรกิจโดยมีกลยุทธ์หลักๆ ที่คอยเป็นตัวขับเคลื่อนให้กิจการบรรลุเป้าหมายและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันไม่ว่าจะเป็นกลยุทธ์การสร้าง

แตกต่าง กลยุทธ์ต้นทุนต่ำ กลยุทธ์ในการตอบสนองอย่างรวดเร็วและหลากหลาย ในเชิงการตลาดที่เปลี่ยนถ่ายจากยุคเดิมสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (พิชญ จงสถิต, 2548)

การบริหารและการจัดการสมัยใหม่ ๆ ได้ถูกนำมาใช้ในการบริหารจัดการทั้งในองค์กรต่างๆ เพื่อการพัฒนาให้องค์กรสามารถแข่งขัน และก้าวสู่ความเป็นเลิศ ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ในยุคโลกไร้พรมแดนที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและการแข่งขันที่รุนแรงที่บ่งบอกถึงการช่วงชิงความได้เปรียบทางการบริหารจัดการทางธุรกิจที่จะต้องตอบโจทก์ต่อความต้องการของลูกค้า ผู้บริหารผู้ประกอบการต้องติดตามสถานการณ์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อคิดหากลยุทธ์ใหม่ ๆ มาใช้อยู่ตลอด ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่แสวงหาโอกาส และหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่มาขัดขวางการจัดการเชิงกลยุทธ์จึงได้พัฒนามาใช้ทั้งในองค์กรภาครัฐและเอกชนอย่างแพร่หลายมากขึ้น การจัดการที่ใช้กลยุทธ์นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกคนในองค์กร ช่วยกันคิดช่วยกันผลักดันให้องค์กรไปสู่ทิศทางที่มุ่งหวัง ปัจจุบันสภาพของผู้คนในสังคมมีการดำรงชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เพราะสภาพแวดล้อมของชีวิต มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา วิธีการดำรงชีวิตก็ต้องเปลี่ยนไปตามสภาพใหม่ที่เกิดขึ้นสิ่งสำคัญที่แทบทุกประเทศในปัจจุบัน ทั้งนี้ล้วนต้องการสร้างความเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ได้ซึ่งความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันเชิงธุรกิจกับประเทศอื่น ๆ จึงมีการพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ (ทวีศักดิ์ สุททกวาทิน, 2551)

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านอัตราการเพิ่มของประชากรโลก และพฤติกรรมของผู้บริโภคทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นผู้นำในการรับเอาวัฒนธรรมจากต่างประเทศในหลายๆ ด้าน เช่น ด้านการแต่งกาย ด้านการบริโภค หรือแม้กระทั่งด้านเทคโนโลยี กลุ่มสตรีที่มีแนวโน้มออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้น และผู้สูงอายุที่มีอายุยืนเพิ่มมากขึ้น ล้วนทำให้ความต้องการด้านผลิตภัณฑ์และด้านบริการเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความก้าวหน้าด้านวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีก็มีส่วนในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินวิถีชีวิตของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทำให้บทบาทการตลาดจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเช่นกัน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคหลาย ๆ กลุ่ม และการแข่งขันที่ทวีความรุนแรง คู่แข่งด้านธุรกิจการค้าที่มาจากหลาย ๆ มุมโลก เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริการและผู้มารับบริการจึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่ตอบโจทก์ปัญหาความต้องการของกลุ่มคนในช่วงวัยต่างๆ เพื่อมีความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ (พิชญ จงสถิตวัฒนา, 2548)

ตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น เช่น อาหารพื้นเมือง สินค้าโอท็อป ของที่ระลึก และของเครื่องใช้ต่าง ๆ โดยเฉพาะสินค้าที่เกี่ยวกับเด็กมีเยอะมาก นอกจากนี้มีติ๊กแถวโบราณเรียงรายอยู่ บางอาคารยังอยู่ในสภาพดี ให้เดินชมและถ่ายภาพเล่นอีกด้วย บางร้านก็นำมาปรับปรุงเป็นร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความสนใจเดินทางมาเที่ยวชมและเลือกซื้อสินค้ามากมาย ซึ่งที่มาของชื่อตลาดก็ตั้งกันตามลักษณะของตลาดนี้ ตลาดแห่งนี้เป็นศูนย์รวมสินค้าจากหลากหลายขึ้นอยู่กับคุณภาพ และการต่อรอง แต่ถ้าอยากได้สินค้าจากชุมชนในท้องถิ่นเกรด พรีเมียม แนะนำให้ไปเลือกซื้อกันได้ที่ร้านจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดขอนแก่น อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นกับการบริหารจัดการและกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดในรูปแบบต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น เช่น ในด้านการจัดการสถานที่ ด้านการบริหารจัดการการเงิน ด้านความปลอดภัย ด้านการส่งเสริมการตลาด และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อดึงดูดผู้บริโภคและกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาด รวมทั้งศึกษาสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น แนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอันจะเป็นประโยชน์ ในการกำหนดแนวทางการจัดการและกลยุทธ์การแข่งขัน

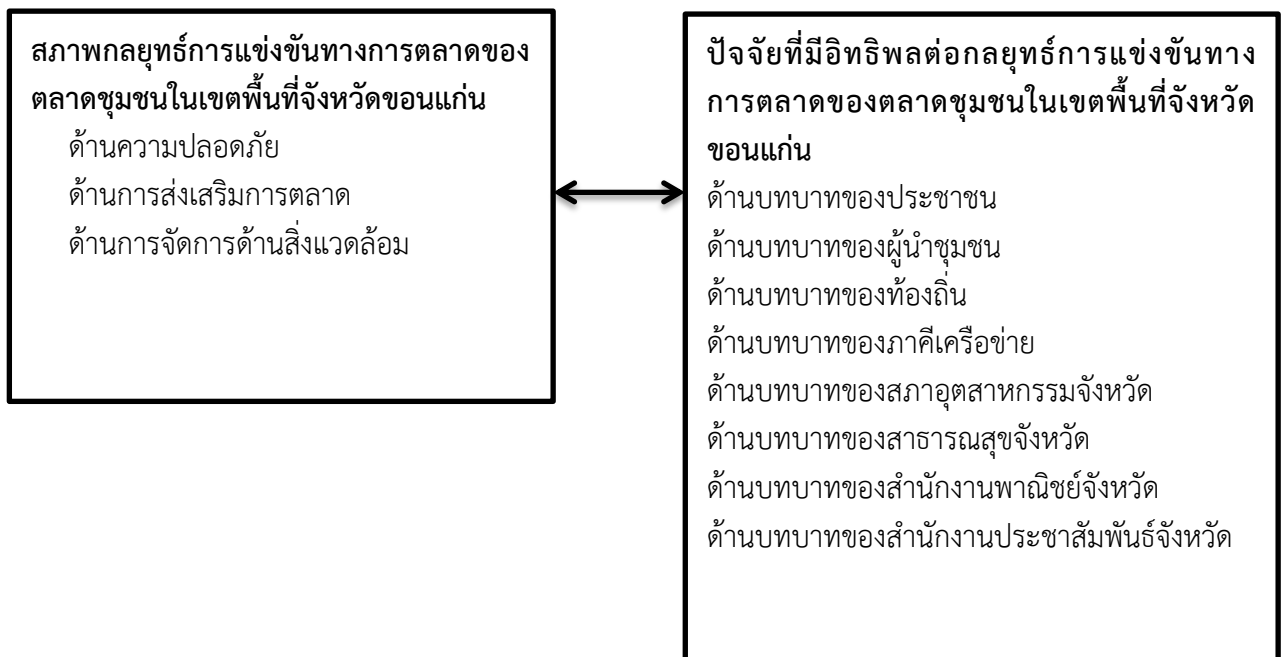
ทางการตลาด รวมทั้งเป็นแนวทางให้ตลาดอื่นที่สนใจนำแนวทางการจัดการแลกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนแห่งอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีอายุตั้งแต่ 18 - 60 ปี ในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,862,569 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีอายุตั้งแต่ 18 - 60 ปี ในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของ (Taro Yamane, 1973) ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2551)

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้ และประสบการณ์ ประกอบด้วย ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ได้แก่ ผู้จัดการตลาดชุมชนในเขตจังหวัดขอนแก่น รวมทั้งสิ้น 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถาม (การวิจัยเชิงปริมาณ)

ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น และ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

3. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (2) กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ (3) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาคัดชั้นความสอดคล้อง และ (4) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในประชาชนผู้มีอายุตั้งแต่ 18 - 60 ปี ในเขตจังหวัดอุดรธานี จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.802 โดยใช้วิธีของ Cronbach จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

แบบสัมภาษณ์ (การวิจัยเชิงคุณภาพ)

แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 1 ส่วน ดังนี้ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

4. ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อความสะดวกในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น (3) พัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุม

วัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป และ (4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนา และปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากประชาชนผู้มีอายุตั้งแต่ 18 - 60 ปี ในเขตจังหวัดขอนแก่น ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัย เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลนำเสนอประชาชนผู้มีอายุตั้งแต่ 18 - 60 ปี ในเขตจังหวัดขอนแก่น เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4) แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5) รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล 2) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล และ 3) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขต

พื้นที่จังหวัดขอนแก่น 2) วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาเป็นกรอบแนวคิดในแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น 3) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ และการตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

สรุปผลการวิจัย

1) สภาพกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์สภาพกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 สภาพกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับกลยุทธ์การแข่งขัน
ด้านความปลอดภัย	3.08	.17	ปานกลาง
ด้านการส่งเสริมการตลาด	3.01	.69	ปานกลาง
ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	3.11	.37	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.07	.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 สภาพทั่วไปของการบริหารจัดการและกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดท่าเตด็จ จังหวัดหนองคาย (โดยภาพรวมทุกด้าน) ส่วนใหญ่เห็นว่าการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.07$, S.D=.38) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.11$, S.D=.37) ด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.08$, S.D=.17) และด้านการส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.01$, S.D=.69) ตามลำดับ

2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

ปัจจัย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับข้อมูลนั้นเป็นจริง
ด้านบทบาทของประชาชน	3.10	.26	ปานกลาง
ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน	3.24	.28	ปานกลาง
ด้านบทบาทของท้องถิ่น	3.08	.21	ปานกลาง
ด้านบทบาทของภาคีเครือข่าย	3.02	.83	ปานกลาง
ด้านบทบาทของสภาอุตสาหกรรมจังหวัด	3.04	.25	ปานกลาง
ด้านบทบาทของสาธารณสุขจังหวัด	3.26	.46	ปานกลาง
ด้านบทบาทของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด	3.02	.16	ปานกลาง
ด้านบทบาทของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด	3.24	.33	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.13	.21	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.13$, $S.D=.21$) พิจารณารายด้านได้ดังนี้ ด้านบทบาทของสาธารณสุขจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.26$, $S.D=.46$) รองลงมาเป็นด้านบทบาทของผู้นำชุมชน ($\bar{x}=3.22$, $S.D=.28$) ด้านบทบาทของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.24$, $S.D=.33$) ด้านบทบาทของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.10$, $S.D=.26$) ด้านบทบาทของท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.08$, $S.D=.21$) ด้านบทบาทของสภาอุตสาหกรรมจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.04$, $S.D=.25$) ด้านบทบาทของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.02$, $S.D=.16$) และด้านบทบาทของภาคีเครือข่าย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.02$, $S.D=.83$) ตามลำดับ

3) แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุป ดังนี้

พบว่า จำเป็นที่จะต้องควรสร้างความปลอดภัยให้กับลูกค้าทุกระดับรู้สึกว่าจะมีความมั่นคง สร้างแนวทางให้ลูกค้าทุกระดับมีความรู้สึกว่าจะมีความปลอดภัยในการมารับบริการมีระบบของช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับความปลอดภัย และได้แสดงความปลอดภัยที่ชัดเจน ส่งเสริมความปลอดภัยตามคิดเห็นได้ตามสมควรสร้างระบบความยุติธรรมของระบบงานและการพิจารณาความความศักยภาพอย่างเต็มเรื่องความปลอดภัย จัดให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองเข้ามาตรวจตราความเรียบร้อย จัดเวรยามให้มีการตรวจตราเรื่องความปลอดภัยปรึกษาหารือคณะกรรมการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการการโฆษณาเพื่อดึงดูดลูกค้า มีการประชาสัมพันธ์การบริการของพนักงานขายมีการลด แลก แจก แถม แบบมีโครงสร้างแก้ไขปัญหามลภาวะร่วมกับภาคีเครือข่าย และลูกค้าสร้างเสริมสุขนิสัย ปลูกฝังค่านิยมให้กับลูกค้าและเจ้าของร้านค้าเกี่ยวกับความสะอาด และมอบหมายหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างในตลาดเกี่ยวกับเรื่องความสะอาดภายในบริเวณตลาด

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น” สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

- 1) สร้างความปลอดภัยให้กับลูกค้าทุกระดับรู้สึกว่าจะมีความมั่นคง
- 2) สร้างแนวทางให้ลูกค้าทุกระดับมีความรู้สึกว่าจะมีความปลอดภัย
- 3) บริการมีระบบของช่องทางการร้องเรียน
- 4) ส่งเสริมความปลอดภัยตามคิดเห็นได้ตามสมควรสร้างระบบ
- 5) พิจารณาความความศักยภาพอย่างเต็มที่
- 6) การโฆษณาเพื่อดึงดูดลูกค้า มีการประชาสัมพันธ์การบริการ
- 7) แก้ไขปัญหามลภาวะร่วมกับภาคีเครือข่าย
- 8) ปลูกฝังค่านิยมให้กับลูกค้าและเจ้าของร้านค้าเกี่ยวกับความสะอาด

อภิปรายผล

สภาพทั่วไปของการบริหารจัดการและกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดท่าเสด็จ จังหวัดหนองคาย (โตภาพรวมทุกด้าน) ส่วนใหญ่เห็นว่าการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.07$, $S.D=.38$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.11$, $S.D=.37$) ด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.08$, $S.D=.17$) และด้านการส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.01$, $S.D=.69$) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตา แซ่ลี้, (2557) ศึกษาเรื่อง ศักยภาพการจัดการธุรกิจและคุณลักษณะของ ผู้ประกอบการที่ ส่งผลต่อ ความสำเร็จของผู้ประกอบการไร่สำปะหลัง อำเภอบ่อพลอย จังหวัด กาญจนบุรีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการจัดการธุรกิจ คุณลักษณะของ ผู้ประกอบการ และ ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการไร่สำปะหลัง อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรีผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการไร่สำปะหลังมีศักยภาพการจัดการธุรกิจ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ และความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการไร่สำปะหลังในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) ศักยภาพการจัดการธุรกิจมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจไร่สำปะหลัง และ 2) คุณลักษณะของผู้ประกอบการมีอิทธิพล ทางบวกต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจไร่สำปะหลัง สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือ กระบวนการและแนวทางในการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนของการปลูกมันสำปะหลังและสามารถนำผลการวิจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการไปพัฒนาตนเอง เพื่อมุ่งหวังความสำเร็จในการประกอบ ธุรกิจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.13$, $S.D=.21$) พิจารณารายด้านได้ดังนี้ ด้านบทบาทของ สาธารณสุขจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.26$, $S.D=.46$) รองลงมาเป็นด้านบทบาทของผู้นำชุมชน ($\bar{x}=3.22$, $S.D=.28$) ด้านบทบาทของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.24$, $S.D=.33$) ด้านบทบาทของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.10$, $S.D=.26$) ด้านบทบาทของท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.08$, $S.D=.21$) ด้านบทบาทของสภาอุตสาหกรรมจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.04$, $S.D=.25$) ด้านบทบาทของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.02$, $S.D=.16$) และด้าน บทบาทของภาคีเครือข่าย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.02$, $S.D=.83$) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จูติมา ผลารัตน์สกุล, (2557) ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจเสื้อผ้าแฟชั่นผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์. วัตถุประสงค์เพื่อ 1. รูปแบบธุรกิจและแผนการบริหารจัดการ 2. กลยุทธ์ทางการตลาด 3. ปัจจัยแห่ง ความสำเร็จ 4. พฤติกรรมการซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิง คุณภาพเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ประกอบการธุรกิจเสื้อผ้าแฟชั่น ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่เป็นอาชีพเสริม เป็นธุรกิจ ประเภทค้าปลีก โดยบางรายมีการผลิตสินค้า เองด้วยลักษณะการลงทุนเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว มีการกำหนดกระบวนการในการดำเนินธุรกิจเริ่มจาก การวางแผน คัดเลือกสินค้า กำหนดปริมาณสินค้า คงคลัง นำเสนอภาพสินค้าและรายละเอียดสินค้าผ่านทาง เครือข่ายสังคมออนไลน์และกำหนดแผน ฉุกเฉิน 2) ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เลือกใช้กลยุทธ์ทางการตลาดโดย เลือกจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพ และมีการสร้างความแตกต่าง กำหนดราคาโดยคำนึงถึงคุณภาพของสินค้าและ กำลังซื้อของผู้บริโภค เลือกใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมสูงเป็นช่องทางในการนำเสนอสินค้า เลือกช่องทางการชำระเงินและการจัดส่งสินค้าที่มีความสะดวก และให้ความสำคัญกับการบอกต่อกันแบบปาก ต่อปากของผู้บริโภค 3) ปัจจัยแห่งความสำเร็จของธุรกิจนั้นมาจาก 3 ปัจจัยได้แก่ การเลือกจำหน่ายสินค้าที่มี คุณภาพและมีความแตกต่าง การเอาใจใส่ผู้บริโภคและคุณลักษณะที่ดีของผู้ประกอบการ 4. ผู้บริโภคมีทัศนคติ ที่ดีในการซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยมีความกังวลเล็กน้อย ในครั้งแรก แจงแจงใจในการซื้อ

ส่วนใหญ่มาจากสินค้าผู้บริโภคจะหาข้อมูลสินค้าจากเครือข่ายสังคม ออนไลน์กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการตลาดมีผลต่อความพึงพอใจของผู้บริโภค โดยผู้บริโภคจะทำการซื้อสินค้าครั้งละไม่เกิน 3 ชิ้น ราคาเฉลี่ย 500 – 1000 บาทต่อครั้ง ผลการศึกษา ข้อเสนอแนะของการศึกษานี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบการธุรกิจเสื้อผ้าแฟชั่นผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือธุรกิจที่มีความใกล้เคียงกันต่อไป

จำเป็นที่จะต้องควรสร้างความปลอดภัยให้กับลูกค้าทุกระดับรู้สึกว่าจะมีความมั่นคง สร้างแนวทางให้ลูกค้าทุกระดับมีความรู้สึกว่าจะมีความปลอดภัยในการมารับบริการมีระบบของช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับความปลอดภัย และได้แสดงความปลอดภัยที่ชัดเจน ส่งเสริมความปลอดภัยตามคิดเห็นได้ตามสมควรสร้างระบบความยุติธรรมของระบบงานและการพิจารณาความความศัยภาพอย่างเต็มเรื่องความปลอดภัย จัดให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองเข้ามาตรวจตราความเรียบร้อย จัดเวรยามให้มีการตรวจตราเรื่องความปลอดภัย ปกป้องหรือคณะกรรมการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการการโฆษณาเพื่อดึงดูดลูกค้า มีการประชาสัมพันธ์การบริการของพนักงานขายมีการลด แลก แจก แถม แบบมีโครงสร้างแก้ไขปัญหามลภาวะร่วมกับภาคีเครือข่าย และลูกค้าสร้างเสริมสุขนิสัย ปลุกฝังค่านิยมให้กับลูกค้าและเจ้าของร้านค้าเกี่ยวกับความสะอาด และมอบหมายหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างในตลาดเกี่ยวกับเรื่องความสะอาดภายในบริเวณตลาด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี โอ่งเคลือบ, (2555) ศึกษาเรื่อง การจัดการธุรกิจชุมชนสู่ธุรกิจส่งออกของห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงงานน้ำตาลสดเสตอริลส์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบและกลยุทธ์ธุรกิจชุมชนที่พัฒนาเป็นธุรกิจส่งออกของห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงงานน้ำตาลสดเสตอริลส์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม และ ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคการจัดการธุรกิจชุมชนที่พัฒนาเป็นธุรกิจส่งออกของห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงงานน้ำตาลสดเสตอริลส์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีวิทยาการศึกษาแบบเฉพาะกรณี โดยการสัมภาษณ์ระดับลึกและการสังเกตการณ์มีส่วนร่วม ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้บริหาร ลูกค้า และ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก ผลการวิจัยพบว่า การประกอบธุรกิจของห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงงานน้ำตาลสดเสตอริลส์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นธุรกิจขนาดย่อมมีโครงสร้างองค์กรแบบง่าย วัตถุดิบนำมาจากมะพร้าว น้ำหอมพันธุ์แท้ที่มีคุณภาพสะอาดถูกต้องตามมาตรฐานของโรงงาน โดยมีการตรวจสอบคุณภาพและผ่านกระบวนการฆ่าเชื้อโรคด้วยระบบเสตอริลส์รวมถึงบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ให้เป็นไปตามที่ราชการกำหนดและถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐาน จึงเห็นได้ว่าจากสินค้าชุมชนสู่สินค้าส่งออกได้เตรียมความพร้อมในการทำการตลาดทั่วประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียนได้สร้างสัมพันธ์ภาพทางการค้าและอาศัยผู้ประกอบการท้องถิ่น ซึ่งมีความเชี่ยวชาญและชำนาญในการตลาดและรู้จักผู้บริโภคได้ดีกว่าเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดที่ดำเนินงานอยู่ทำให้การบริหารการตลาดในต่างประเทศประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งและขยายตลาดออกอีกเป็นลำดับต่อไป สำหรับปัญหาและอุปสรรคของธุรกิจ ไม่สามารถควบคุมวัตถุดิบให้มีปริมาณที่เพียงพอกับกำลังการผลิต จึงได้ขยายกำลังการผลิตโดยหาพื้นที่เพื่อปลูกมะพร้าวและให้คำแนะนำกับเกษตรกรในการเพาะปลูกและได้ประกันราคาน้ำตาลสดเพื่อจูงใจให้เกษตรกรมีความสนใจปลูกมะพร้าวมากขึ้น ในด้านแรงงานที่มีอยู่เปลี่ยนคนงานบ่อยทำให้เกิดความล่าช้าจึงต้องนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วย ในกระบวนการผลิตแทนแรงงานคน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น” มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การจัดการด้านความปลอดภัย ดูแลทรัพย์สินการค้าของผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว ให้เกิดความปลอดภัยในทุก ๆ ด้าน สร้างความเชื่อมั่นต่อการมารับบริการอย่างไม่ต้องกังวล เพราะมีระบบการจัดการความปลอดภัย มีการคัดเลือก พัฒนา ซึ่งความมั่นใจของความปลอดภัย

1.2 การจัดการด้านการส่งเสริมการตลาด สร้างเสริมสุขนิสัยให้กับลูกค้าและเจ้าของร้านในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในด้านธุรกิจ ค้นหา ความต้องการของลูกค้าผู้บริโภคและสามารถตอบสนองความต้องการ ทำการตลาดสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ กระตุ้นความต้องการและสร้างแรงจูงใจต่อลูกค้า

1.3 การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างค่านิยมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมปรับนำมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ เพื่อบำรุงรักษา ซ่อมแซมให้ทรัพยากรทางธรรมชาติและทรัพยากรคงอยู่ต่อไปจากสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติที่มีอยู่อย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ด้านบทบาทของประชาชน ควรเสริมสร้างค่านิยมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมปรับนำมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ เพื่อบำรุงรักษา ซ่อมแซมให้ทรัพยากรทางธรรมชาติและทรัพยากรคงอยู่ต่อไปควบคู่กับจังหวัด

2.2 ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน ควรเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อการมารับบริการอย่างไม่ต้องกังวล เพราะมีระบบการจัดการความปลอดภัย มีการคัดเลือก พัฒนา ซึ่งความมั่นใจของความปลอดภัย สร้างความเข้าใจทั้งฝ่ายผู้มารับบริการและเจ้าของร้านในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างโปร่งใส

2.3 ด้านบทบาทของท้องถิ่น ควรมีการจัดกิจกรรมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเกี่ยวกับตลาดชุมชน เพื่อตอบสนองกับความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านบทบาทของภาคีเครือข่าย ควรส่งเสริมในการมีส่วนร่วมการจัดการด้านการส่งเสริมการตลาดชุมชน สร้างเสริมสุขนิสัยให้กับลูกค้าและเจ้าของร้านในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในด้านธุรกิจ อย่างต่อเนื่อง

2.5 ด้านบทบาทของสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ควรมีการเสริมการลงทุนร่วมกันในการขยายตลาดชุมชนให้มีความทันสมัย แต่คงไว้ในรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์ เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.6 ด้านบทบาทของสาธารณสุขจังหวัด ควรมีการจัดการด้านความปลอดภัยสุขอนามัยของผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว ให้เกิดความปลอดภัยในทุก ๆ ด้าน สร้างความเชื่อมั่นต่อการมารับบริการอย่างไม่ต้องกังวล

2.7 ด้านบทบาทของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ควรส่งเสริมและพัฒนาค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน และการพัฒนาตลาดสินค้าการและแก้ไขปัญหาสินค้าในตลาดอย่างเหมาะสม การเตรียมความพร้อมควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจอย่างมั่นคง

2.8 ด้านบทบาทของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ควรจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ของตลาด ดำเนินการประชาสัมพันธ์ โดยประสานการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรท้องถิ่นและภาคเอกชน การสร้างเครือข่ายประชาสัมพันธ์และประสานสื่อมวลชนท้องถิ่น และเป็นศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของตลาดชุมชนอย่างจริงจัง

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน ซึ่งได้เก็บข้อมูลโดยการสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากคณะกรรมการ ผู้นำชุมชน ข้าราชการ ประชาชน และหน่วยงานท้องถิ่น ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

กับตลาดชุมชน จังหวัดขอนแก่น มีนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหรือผู้บริโภคที่มาซื้อสินค้าภายในตลาด ซึ่งอาจมีแนวทางหรือความคิดเห็นต่อการจัดการตลาดและกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดที่แตกต่างออกไป โดยข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคตจึงควรมีการศึกษาไปยังผู้บริโภคหรือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการภายในตลาดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3.2 การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นการศึกษากลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยพบว่า ควรสร้างความปลอดภัยให้กับลูกค้าทุกระดับรู้สึกว่าจะมีความมั่นคงในคุณภาพชีวิต สร้างแนวทางให้ลูกค้าทุกระดับมีความรู้สึกว่าจะมีความปลอดภัยในการมารับบริการมีระบบของช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับความ ส่งเสริมความปลอดภัยตามคิดเห็น จัดเวรยามให้มีการตรวจตราเรื่องความปลอดภัยปรักษาหรือคณะกรรมการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มากยิ่งขึ้นในตลาดชุมชน

3) ควรศึกษากับผู้ส่งสินค้าเกี่ยวกับมุมมองของผู้มารับบริการในด้านของกลยุทธ์การแข่งขันทางการตลาดของตลาดชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยเปรียบเทียบกับตลาดที่มีผู้มารับบริการเกี่ยวกับสินค้า ผลการวิจัยจะทำให้ผู้มารับบริการในตลาดท่าเตี๋ย สามารถนำไปพัฒนาปรับปรุงให้ตลาดชุมชนเป็นที่ต้องการและนิยมมากขึ้นในเรื่องของการให้บริการแก่ลูกค้าที่มารับบริการเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2551). *การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วน จำกัด สามลดา.
- จิตติมา ผลารัตน์สกุล. (2557). กลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจเสื้อผ้าแฟชั่นผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์. *วารสารฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 8(3), 538-552.
- ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน. (2551). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร :ทีพี เอ็นเพรส.
- พิษณุ จงสถิตวัฒนา. (2548). *การบริหารการตลาด การวิเคราะห์กลยุทธ์และการตัดสินใจ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภาวดี โองเคลือบ. (2555). *การจัดการธุรกิจชุมชนสู่ธุรกิจส่งออกของห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงงานน้ำตาลสดเสตอริไลส์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อาทิตยา แซ่ลี. (2557). *ศักยภาพการจัดการธุรกิจและคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการไร่ลำปะหลัง อำเภอปอพลอย จังหวัดกาญจนบุรี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics an introductory analysis*. New York Harper & Row.

แนวทางการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชน
ในเขตจังหวัดอุดรธานี
Management Guidelines for Community Leaders' Performance
in Udon Thani Province

ชไมพร อ่อนสะอาด
Chamaiphon Onsa-at
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
Northeastern University
E-mail: Ampchamai3190@gmail.com

Received: 21 August 2024; Revised: 3 September 2024; Accepted: 5 September 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี เป็นการวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน ประชากร จำนวน 394 คน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน มีระดับความเชื่อมั่นตั้งแต่ .804 ขึ้นไป โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.05$, $S.D=.36$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสั่งการ ($\bar{x}=3.09$, $S.D=.79$) ด้านการวางแผน ($\bar{x}=3.06$, $S.D=.15$) และด้านการควบคุม ($\bar{x}=3.00$, $S.D=.31$) ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้แก่ ด้านการปกครอง X_5 ด้านการทำงาน X_3 ด้านความสัมพันธ์ X_1 ด้านนโยบายและการบริหารงาน X_2 ด้านการทำงาน X_4 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .133, .255, .774, .910, -.376 ตามลำดับ และ 3) จำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง จัดเตรียมแผนรองรับความเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการ ที่มีการเปลี่ยนแปลงความสำคัญในการบริหารจัดการที่ได้ทำไปแล้วนั้นมีความถูกต้องสมบูรณ์ เป็นต้น

คำสำคัญ: แนวทางการบริหารจัดการ, การปฏิบัติหน้าที่, ผู้นำชุมชน

Abstract

This research aimed to 1) study the management of community leaders' performance in Udon Thani Province, 2) study the factors influencing the management of community leaders' performance in Udon Thani Province, and 3) study the management approach of community leaders' performance in Udon Thani Province. This research used a mixed-method research method, using both quantitative and qualitative methods. The research used questionnaires and interviews with samples and key informants. The population used in this research was 394 people. The target group for interviews was 10, with a confidence level of .804 or higher. The frequency and percentage distribution statistics of the respondents were analyzed by presenting them in tables using the mean and standard deviation statistics. Multiple regression analysis was performed using the hierarchical variable selection method.

The research results found that 1) the overall performance of community leaders' management in Udon Thani province was at a moderate level ($\bar{x} = 3.05$, $S.D = .36$). Considering each aspect, it was found that: command ($\bar{x} = 3.09$, $S.D = .79$), planning ($\bar{x} = 3.06$, $S.D = .15$), and control ($\bar{x} = 3.00$, $S.D = .31$), respectively. 2) Factors influencing the performance of community leaders' management in Udon Thani province in all aspects with statistical significance at .05 were administration X_5 , work X_3 , relationship X_1 , policy and administration X_2 , and work X_4 , with predictor coefficients in raw scores (b) equal to .133, .255, .774, .910, -.376, respectively. 3) There is a need to seriously manage performance of duties and prepare a plan to support changes in performance of administrative duties. The changes in the importance of the management that have been done are correct and complete, etc.

Keywords: Management Guidelines, Performance of Duties, Community Leaders

บทนำ

องค์การที่มีประสิทธิภาพนอกจากต้องรู้หลักการบริหารจัดการแล้ว ผู้บริหารก็ควรทำความเข้าใจคำว่า “ประสิทธิภาพ” ให้เข้าใจซึ่งอีกด้วย จึงจะสามารถนำพาน้อยที่สำคัญคือบุคลากรมีส่วนร่วมช่วยกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรค โดยไม่มีความรุนแรงและเกิดความขัดแย้งน้อยที่สุด นอกจากนี้ประสิทธิภาพยังเป็นเสมือนตัวชี้วัดของความสำเร็จแต่หากผู้บริหารต้องการให้องค์การมีประสิทธิภาพ การมีความรู้ความเข้าใจในองค์การเพียงอย่างเดียวนั้นถือว่ายังไม่เพียงพอ เนื่องจากสถานการณ์ในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ซึ่งประชาชนมีบทบาทและอำนาจอิทธิพลโดยรวมทั้งให้ความสนใจการเมืองมากกว่าแต่ก่อน ดังนั้น ส่วนราชการต่าง ๆ จึงต้องเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์การและบุคลากรเป็นระดับต้น ไม่ว่าจะเป็นการจัดอบรมเชิงวิชาการเพื่อเสริมความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติของบุคลากรภายในหน่วยงานเพื่อให้เหมาะสมกับความคาดหวังและตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้เรียนหรือผู้รับบริการอย่างแท้จริง เพื่อเพิ่มความถูกต้อง ความเร็วความราบเรียบของการบริหารให้มากขึ้น (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2557)

กระบวนการดำเนินงานเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือจุดหมายในองค์การ จำเป็นต้องอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหารอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดการ องค์การ การนำ และการควบคุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าว ผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงประสิทธิผล ถูกขั้นตอนในการบริหารหน่วยงานที่รับผิดชอบ มีการวางแผนเป็นหน้าที่ ทางการบริหารที่ ซึ่งกำหนดขึ้นเริ่มต้นด้วยหน้าที่การงานทางการวางแผนแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการ วางแผนเป็นอย่างดี เพื่อตอบสนองงานด้านภารกิจ จุดหมายและแผน โดยภารกิจเป็นการกำหนดข้อประกาศ กว้าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายหรือเหตุผลขั้นพื้นฐานในการดำรงอยู่ในองค์การ ตลอดถึงขอบข่ายงาน เฉพาะขององค์การ หรือแนวทางปฏิบัติขององค์การที่แตกต่างจากองค์การอื่น แต่สำหรับจุดมุ่งหมายเป็น เป้าหมายของอนาคต หรือผลลัพธ์สุดท้ายที่องค์การต้องการให้บรรลุผล ขณะเดียวกันวิถีทางที่จะก่อให้เกิดให้ เกิดการกระทำ เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์และวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับหน่วยงานหรือองค์การที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์การได้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ การที่ผู้นำหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่มีศักยภาพดังกล่าวได้พึงทาคความเข้าใจในการมุ่ง การติดต่อสื่อสาร และการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในการวางระเบียบกฎเกณฑ์ เพื่อให้การปฏิบัติ หน้าที่หรือการปฏิบัติงานบรรลุผลตามจุดหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อมุ่งให้เกิดความมั่นคงและ ความมั่นใจว่าได้ประพฤตินำไปปฏิบัติจะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานการทำงานที่กำหนดไว้ของผู้นำชุมชน และการเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตจังหวัดนั้น ๆ (อดุลย์ กองสมุทร, 2557)

อย่างไรก็ตาม การที่ประชาชนไม่ว่าจะอยู่ในหน่วยงานของภาครัฐหรือของภาคเอกชนก็ตาม จะดำรง อยู่หรืออยู่รอดได้ หรือมีความเจริญเติบโตและก้าวหน้าได้นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารจัดการของผู้นำ ที่มีอยู่อย่างจำกัดในแต่ละท้องถิ่นไปดำเนินการด้วยวิธีต่างๆ เพื่อที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายของตามที่ ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานภาครัฐในฐานะผู้บังคับบัญชาอย่างมีประสิทธิภาพ ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อที่จะให้ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นมีความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินที่จำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวัน ต่ออยู่รอดเจริญเติบโตและก้าวหน้าได้นั้น จึงขึ้นอยู่กับบทบาทการจัดการของผู้นำชุมชนที่ดีมีประสิทธิภาพ (สมาน รังสียกฤษฎ์ และสุธี สุทธิสมบูรณ์, 2544) ผู้นำในเขตจังหวัดอุดรธานี ในการเตรียมความพร้อมของ ผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนในภาวะไม่ปกติของชุมชน คือ การเตรียมความพร้อมของผู้นำชุมชนในภาวะไม่ ปกติ ได้แก่ สร้างความเชื่อมั่น ให้กำลังใจกับประชาชนในการประกอบอาชีพ เตรียมพร้อมตัวผู้นำเสมอ จัดทำ แผนการพัฒนา หมู่บ้านร่วมกับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เชื่อมความสัมพันธ์กับผู้นำ สอดส่องดูแล ชีวิตทรัพย์สินความปลอดภัยของประชาชน แจ่มเตือนประชาชนให้มีความพร้อมอยู่ตลอดเวลาและประชุม วางแผนประสานงานกับหน่วยงานราชการในพื้นที่ แต่ว่าบทบาทในฐานะของผู้นำชุมชนที่สามารถถ่ายทอดสิ่ง ที่มีความสำคัญมากต่อกระบวนการการเฝ้าระวัง จึงเป็นความจำเป็นที่ภาครัฐและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ตลอด ประชาชนจะต้องช่วยกันดูแลเอาใจใส่ให้มากยิ่งขึ้น จากปัญหาของผู้นำชุมชนในฐานะที่เป็นกลุ่มคนที่ต้อง รับผิดชอบในบทบาทคอยช่วยเหลือประชาชนให้เกิดความมั่นคงในการดำรงชีพของประชาชนและยังประสบ ปัญหาทั้งปัญหาเรื่องทางเศรษฐกิจ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ให้มีศักยภาพสูงขึ้นอย่างถูกขั้นตอนในบริการจากภาคีเครือข่ายต่าง ๆ จากหน่วยงานภาครัฐตลอดถึงองค์กร ต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาที่กล่าวมา เพื่อเพิ่มความพอใจในการปฏิบัติงานของผู้นำชุมชนและ เพื่อการดำเนินงานที่ดี (กรมปกครองส่วนท้องถิ่น, 2552)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแนวทางการบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการที่เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้นำชุมชนในฐานะ

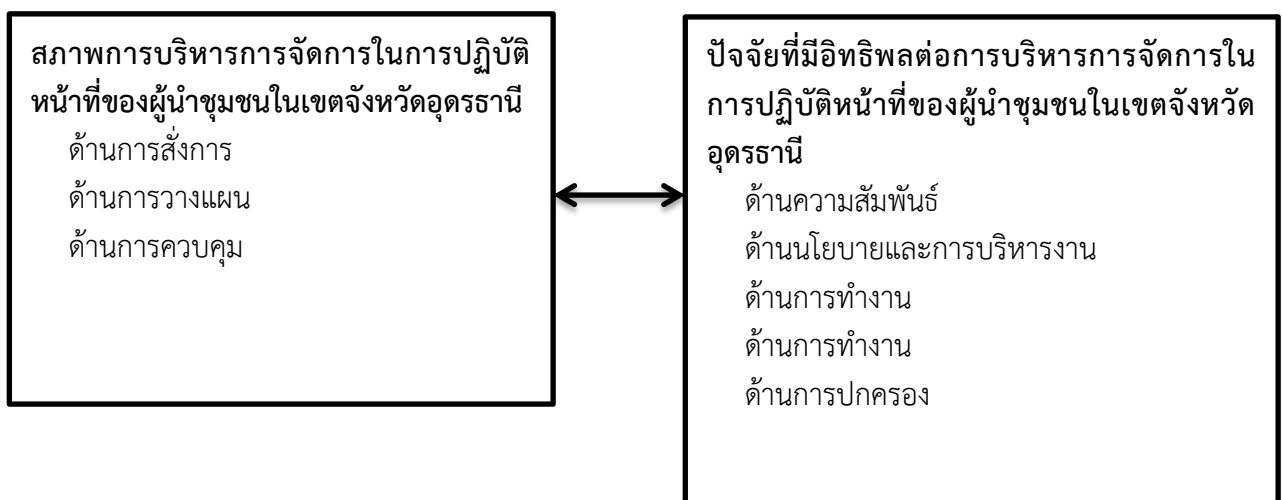
ผู้บริหารจัดการให้เหมาะสมตรงกับความต้องการของประชาชน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้นำชุมชนปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจและวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

- 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี จำนวน 1,862 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี จำนวน 394 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของ (Taro Yamane, 1973) ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)
- 1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้ และประสบการณ์ ประกอบด้วย ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ได้แก่ ผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี รวมทั้งสิ้น 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถาม (การวิจัยเชิงปริมาณ)

ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานีและ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี

3. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (2) กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ (3) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง และ (4) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.804 โดยใช้วิธีของ Cronbach จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

แบบสัมภาษณ์ (การวิจัยเชิงคุณภาพ)

แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 1 ส่วน ดังนี้ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

4. ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องแนวทางการบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี (2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น (3) พัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป และ (4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนา และปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บ

รวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลนำเสนอผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4) แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5) รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล 2) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล และ 3) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี 2) วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาเป็นกรอบแนวคิดในแนวทางการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี 3) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ และการตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี

สรุปผลการวิจัย

1) สภาพการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุป ดังนี้

สภาพการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.05$, $S.D.=.36$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสั่งการ ($\bar{x}=3.09$, $S.D.=.79$) ด้านการวางแผน ($\bar{x}=3.06$, $S.D.=.15$) และด้านการควบคุม ($\bar{x}=3.00$, $S.D.=.31$) ตามลำดับ

2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุป ดังนี้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้แก่ ด้านการปกครอง X_5 ด้านการทำงาน X_3 ด้านความสัมพันธ์ X_1 ด้านนโยบายและการบริหารงาน X_2 ด้านการทำงาน X_4 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .133, .255, .774, .910, -.376 ตามลำดับ

3) แนวทางการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุป ดังนี้

พบว่า จำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง จัดเตรียมแผนรองรับความเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการ ที่มีการเปลี่ยนแปลงความสำคัญในการบริหารจัดการที่ได้ทำไปแล้วนั้นมีความถูกต้องสมบูรณ์ ชี้แนะ และติดตามตรวจสอบการทำงานของผู้นำชุมชนตามแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แยกแยะปัญหาในการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาใช้ประสบการณ์ในการตัดสินใจแบบเป็นลายลักษณ์อักษรในการบริหารจัดการที่สามารถตรวจสอบและใช้เป็นหลักฐาน ประเมินความเสี่ยงการควบคุมการบริหารจัดการ ควบคุมผลกระทบในวัตถุประสงค์ของการควบคุมพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี” สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

- 1) มีการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง
- 2) จัดเตรียมแผนรองรับความเปลี่ยนแปลง
- 3) มีการเปลี่ยนแปลงความสำคัญในการบริหารจัดการ
- 4) ชี้แนะ และติดตามตรวจสอบการทำงาน
- 5) วิธีการวิเคราะห์แยกแยะปัญหาในการตัดสินใจ
- 6) คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาใช้ประสบการณ์
- 7) ควบคุมผลกระทบในวัตถุประสงค์ของการควบคุม
- 8) พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติหน้าที่

อภิปรายผล

สภาพการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.05$, $S.D=.36$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสั่งการ ($\bar{x}=3.09$, $S.D=.79$) ด้านการวางแผน ($\bar{x}=3.06$, $S.D=.15$) และด้านการควบคุม ($\bar{x}=3.00$, $S.D=.31$) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลพรรณ บุญฤทธิ์, (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัจจัยอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 แรงจูงใจในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ซึ่งมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน คือ โครงสร้าง และความสามารถ มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่ในระดับ น้อย ($R = .492$) และมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 39.428$, $df = 2$, $Sig. = .000$) ปัจจัยแรงจูงใจในการทำงาน คือ ความสำเร็จในงาน ตำแหน่งงาน ความรับผิดชอบในงาน และสภาพภาพในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่ในระดับ ปานกลาง ($R = .727$) และมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 68.663$, $df = 4$, $Sig. = .000$) ปัจจัยแรงจูงใจในการทำงานโดยรวม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่ในระดับ ปานกลาง ($R = .632$) และมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 164.651$, $df = 1$, $Sig. = .000$) ส่วนปัจจัยอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานโดยรวม ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้แก่ ด้านการปกครอง X_5 ด้านการทำงาน X_3 ด้านความสัมพันธ์ X_1 ด้านนโยบายและการบริหารงาน X_2 ด้านการทำงาน X_4 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .133, .255, .774, .910, -.376 ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเนตร คณานุรักษ์ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการ บริหารงานระดับอำเภอเพื่อสนับสนุนการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานระดับอำเภอเพื่อสนับสนุนการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการนั้น ประกอบไปด้วยปัจจัยด้านระบบการบริหารจัดการที่ควรกำหนดให้ “อำเภอ” เป็นเจ้าภาพการบูรณาการและประสานการบริหารจัดการของทุกส่วนราชการในพื้นที่ ลักษณะความเป็นผู้นำของผู้ดำรงตำแหน่ง “นายอำเภอ” ต้องเป็นที่ยอมรับใน ฐานะผู้บริหารสูงสุดของอำเภอ โดยการทำงานของ “อำเภอ” ต้องกำหนดเป็นกลยุทธ์การทำงาน ที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ของจังหวัดมอหมายให้ผู้ปฏิบัติที่มีทักษะ ความชำนาญ

พบว่า จำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง จัดเตรียมแผนรองรับความเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการ ที่มีการเปลี่ยนแปลงความสำคัญในการบริหารการจัดการที่ได้ทำไปแล้วนั้นมีความถูกต้องสมบูรณ์ ชี้แนะ และติดตามตรวจสอบการทำงานของผู้นำชุมชนตามแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แยกแยะปัญหาในการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาใช้ประสบการณ์ในการตัดสินใจแบบเป็นลายลักษณ์อักษรในการบริหารจัดการที่สามารถตรวจสอบและใช้เป็นหลักฐาน ประเมินความเสี่ยงการควบคุมการบริหารจัดการ ควบคุมผลกระทบในวัตถุประสงค์ของการควบคุมพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล กฤษวงค์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการของคณะกรรมการ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษากองทุนชุมชนทหารกองพันทหารม้าที่ 1 รักษาพระองค์” ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการปฏิบัติของหน่วยทหาร และระบบของหน่วยทหารที่มีการควบคุมบังคับบัญชา ตามสายการบังคับบัญชาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุน รวมทั้งในการพิจารณาให้สมาชิกกู้เงินมุ่งเน้นเฉพาะการชำระเงิน คั้น ไม่พิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ จึงทำให้การนำเงินไปลงทุนสร้างรายได้มีน้อย จึงควรจัดการปรับคณะกรรมการให้เหมาะสม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและไปใช้ของสมาชิกตาม โครงการที่เสนออย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี” มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุม ควรให้ความร่วมมือประสานงานแก่ทุกฝ่ายไม่มีการเลือกความสำคัญของผู้นำชุมชนระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคีเครือข่ายต้องให้ความสำคัญในส่งเสริมสุขภาพหลาย ๆ ด้าน การบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชน

1.2 การปฏิบัติหน้าที่เพื่อการบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานี เป็นภาคีเครือข่ายหรือหน่วยงานของรัฐที่ใกล้ชิดประชาชน ซึ่งพร้อมที่จะช่วยเหลือประชาชนทุก ๆ มิติได้อาศัยการบริหารจัดการของทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานท้องถิ่นควรมีส่วนในการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดอุดรธานีอย่างชัดเจน ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการของประชาชน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ด้านการวางแผน ผู้นำชุมชนควรมีส่วนในการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยนำไปใช้และสามารถนํานโยบายไปปฏิบัติต่อหน้าที่อย่างจริงจัง

2.2 ด้านการสั่งการ ควรให้ผู้นำชุมชนหรือเจ้าหน้าที่ในองค์กรภาครัฐมีสั่งการในการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดหลักความเอาใจใส่ในการทำงานร่วมกันการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ และพัฒนาให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

2.3 ด้านการสั่งการ ควรให้ผู้นำชุมชนหน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายต่างๆ ร่วมกันในการบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ในโครงสร้างคณะกรรมการมีบทบาทในการบริหารจัดการวางแผนป้องกันควบคุมทางการบริหารจัดการอย่างจริงจัง

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์ถึงรูปแบบวิธีการและนำแบบแผนที่มีโครงสร้างดำเนินการที่ชัดเจนประกอบกับการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนที่มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

2. ควรเน้นการขับเคลื่อนการบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่แบบมีส่วนร่วมขององค์กรภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางหรือปัจจัยปัจจัยการบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

3. ควรศึกษาในการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่การนํานโยบายของภาครัฐเกี่ยวกับการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชน ทั้งการวางแผน การสั่งการ การควบคุม โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคีเครือข่ายต่าง ๆ อย่างมีแบบแผนตามนโยบายที่รัฐกำหนดให้มากในครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นส่วนส่งเสริม. (2552). *คู่มือแนวทางการเนิกรด้าน สวัสดิการสังคมและการสงเคราะห์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- กัลยา วาณิชยบัญชา. (2560). *การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วน จำกัด สามลดา.
- กมล กฤษวงศ์. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการท างานของข้าราชการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยรังสิต.
- นลพรรณ บุญฤทธิ์. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิเนตร คณารักษ์. (2548). *ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการบริหารงานระดับอำเภอเพื่อสนับสนุนการบริหารงาน จังหวัดแบบบูรณาการ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2557). *การนิเทศการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). สงขลา: นำศิลป์โฆษณา. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมาน รังสิโยภษณ์ และสุธี สุทธิสมบูรณ์. (2544). *การบริหารราชการ* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- อดุลย์ กองสัมพันธ์. (2557). *การบริหารจัดการที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน : กรณีศึกษารองการการบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี*. [การศึกษาอิสระปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics an introductory analysis*. New York Harper & Row.

การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ของประชาชนต่อการให้บริการในภาคตะวันออก

Development of Personnel Potential in Subdistrict Administrative Organizations Affecting Citizen Satisfaction with Services in the Eastern Region

ทศฐ์สพ นนทพิทักษ์

Thadtsaphol Nonthaweekit

ธัชชาพัฒน์ ยุกตานนท์

Tascharpat Yuktananda

คณิศร สมมะลวน

Kanisorn Sommalurn

มหาวิทยาลัยเกริก

Kirk University

E-mail: 3orchid.co.51@gmail.com

Received: 2 September 2024; Revised: 19 September 2024; Accepted: 25 September 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์สรุปให้เห็นถึงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในภาคตะวันออก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในภาคตะวันออก 2. ประเมินการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของ อบต. และผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการ 3. เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของ อบต. ให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ผลการวิจัยพบว่า ด้านความพึงพอใจต่อการให้บริการ ความสามารถของบุคลากรในการให้คำแนะนำ ได้รับคะแนนสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.12 ± 0.85) ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการให้คำปรึกษาที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์ นอกจากนี้ ด้านความโปร่งใสและเป็นธรรม (ค่าเฉลี่ย 4.01 ± 0.95) และความสุภาพและเป็นมิตรของบุคลากร (ค่าเฉลี่ย 3.97 ± 0.13) ก็ได้รับความพึงพอใจในระดับมากเช่นกัน ขณะที่ความรวดเร็วในการให้บริการ และความถูกต้องของข้อมูลมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันที่ 3.84 ± 0.99 และ 3.85 ± 0.98 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวมการให้บริการทั้งหมด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96 ± 0.15 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรใน อบต. พบว่า 70.0% ทราบถึงการดำเนินงานดังกล่าว และ 70.0% เชื่อว่าการพัฒนาบุคลากรมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพการให้บริการ ทั้งนี้ การพัฒนาด้านการสื่อสารและการให้บริการประชาชนเป็นด้านที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุด (62.5%) รองลงมาคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (55.0%) โดยการพัฒนาทักษะทั้งสองด้านนี้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ ช่วยให้การกระบวนการบริการมีความรวดเร็ว สะดวกสบาย และสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพบุคลากร, องค์การบริหารส่วนตำบล, ความพึงพอใจ, ภาคตะวันออก

Abstract

This research is a quantitative study using survey research methods. The study collected data from documents, related research, and questionnaires to analyze and synthesize the impact of personnel potential development in Subdistrict Administrative Organizations (SAOs) on citizen satisfaction with services in the eastern region of Thailand. The objectives of this study were: 1) to assess the level of citizen satisfaction with the services provided by SAOs in the eastern region; 2) to evaluate public awareness of the personnel development initiatives of SAOs and their impact on service quality; and 3) to propose strategies for enhancing the efficiency of personnel development to better meet the needs of the public. The study surveyed 400 respondents. Regarding satisfaction with services, the ability of personnel to provide clear and useful advice received the highest score (Mean = 4.12 ± 0.85), highlighting the importance of effective communication and consultation. Additionally, transparency and fairness (Mean = 4.01 ± 0.95) and the politeness and friendliness of the personnel (Mean = 3.97 ± 0.13) were also rated highly. The speed of service and accuracy of information had similar mean scores of 3.84 ± 0.99 and 3.85 ± 0.98 , respectively. The overall satisfaction with services was rated at a high level, with a mean score of 3.96 ± 0.15 . The study found that 70.0% of respondents were aware of the personnel development efforts in SAOs, and 70.0% believed that such development positively affected service quality. The most critical area for development was communication and public service (62.5%), followed by the use of information technology (55.0%). Improving these two areas would enhance the efficiency of public services, ensuring faster, more convenient processes and higher satisfaction among local residents. Recommendations for future personnel development include enhancing technological skills through training in digital platforms to improve service efficiency, increasing transparency in service processes by clearly disseminating information about operations and results, and providing training in communication and public service skills to ensure effective, clear, and prompt responses to public needs.

Keywords: Personnel Development, Subdistrict Administrative Organization, Citizen Satisfaction, Eastern Region

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเป็นผลมาจากทางด้านเศรษฐกิจและสังคมทำให้ค่านิยมขนบธรรมเนียมประเพณีเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากมนุษย์แต่ละคนจะมีประสบการณ์ตรงตั้งแต่เริ่มต้นของชีวิตที่ต่างมีความแตกต่างกันมีวิถีการดำเนินชีวิตในแต่ละช่วงวัยที่แตกต่างหลากหลายโดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วก่อให้เกิดการตัดสินใจและบทบาทหน้าที่ที่ดีสู่สังคมขนาดใหญ่ในระดับประเทศได้ (ธัญญาพัฒน์ ยุกตานนท์, 2565) อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นนั้น ทำให้องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนมีความจำเป็นต้องปรับตัวในทุกมิติ เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าองค์กรในปัจจุบันนั้นให้ความสำคัญกับทรัพยากร มนุษย์มากที่สุดเข้าสู่ยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยในยุคที่สามนั้นเราก็จะ พบว่าอาชีพที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดคือพวกที่เรียกว่าเป็น Knowledge Workers แต่ในปัจจุบัน มองว่าเรากำลังจะเข้าสู่ยุคที่สี่ที่เรียกว่าเป็น Creativity Age ที่การมีความรู้ไม่เพียงพอแล้ว เนื่องจากความรู้ในปัจจุบันเราสามารถหาได้อย่างรวดเร็วและในราคาที่ถูกลงหรือฟรีอีกทั้ง งานหลาย ๆ อย่างที่ต้องใช้ความรู้นั้นก็ไม่ต้องพึ่งมนุษย์อีกต่อไปเนื่องจากคอมพิวเตอร์สามารถทำได้เร็วกว่าและถูกต้องกว่า ดังนั้นสิ่งที่กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของสังคมยุค ใหม่จึงไม่ใช่เพียงแค่การมีความรู้เพียงอย่างเดียว แต่กลายเป็นความสามารถในการสร้างสรรค์หรือการ คิดในสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายปัจจุบันของภาครัฐที่เน้นนโยบายเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (พิริยะ ผลพิรุฬห์, 2556)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่สำคัญ ตามแนวทางหลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563) มุ่งให้เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง สนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่การส่งเสริมให้ภาคเอกชนภาคประชา สังคมและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพลังร่วมในการพัฒนาสังคมจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการประเทศเพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบราชการและข้าราชการโดย ยึดหลักธรรมาภิบาลเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยในการนำแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปปฏิบัตินั้นต้องมีการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563)

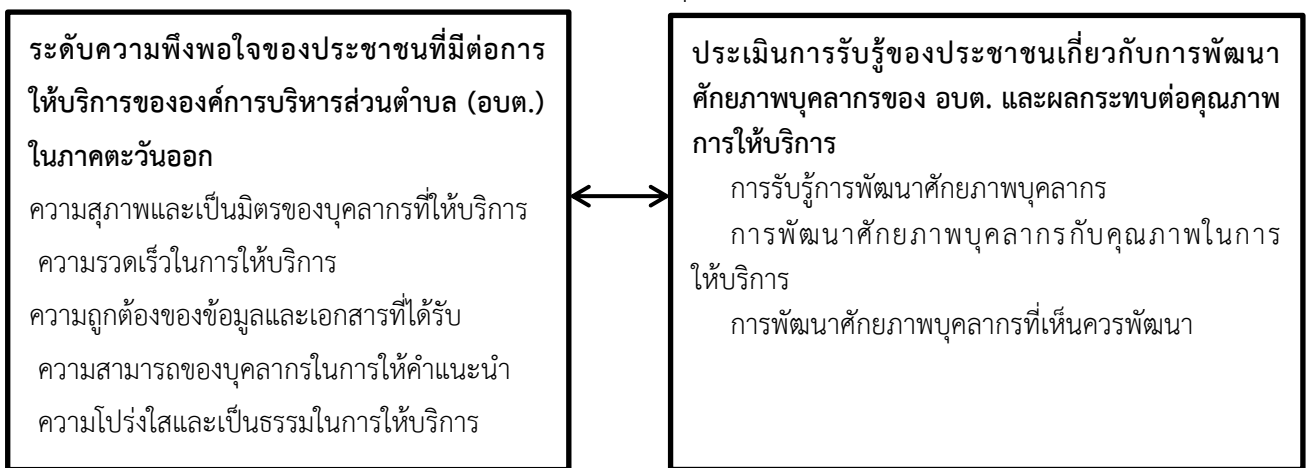
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในปัจจุบันถือเป็นหน่วยงานสำคัญที่รองรับนโยบายการกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นแนวโน้มสำคัญของการบริหารภาครัฐในยุคปัจจุบัน การดำรงอยู่และการให้บริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ขับเคลื่อนด้วยองค์ความรู้ การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จะส่งผลให้เกิดการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรและการให้บริการประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การลดขนาดองค์กรควบคู่ไปกับการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของการบริการ ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้จากการพัฒนานวัตกรรมและเสริมสร้างศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากรในองค์กร ดังนั้น งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในภาคตะวันออก เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาขีดความสามารถเชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระยะยาว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในภาคตะวันออก
2. เพื่อประเมินการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของ อบต. และผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการ
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของ อบต. ให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในภาคตะวันออก สามารถสรุปเป็นกรอบวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์สรุปให้เห็นถึงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในภาคตะวันออก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในภาคตะวันออก จำนวน 3,833,286 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2566) ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วนครอบคลุมและคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตร Taro Yamane (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรในภาคตะวันออก จำนวน 400 คน โดยการกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน ประมวลไปด้วย 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ส่วนที่ 2 ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการของ อบต. ประมวลด้วยการประเมิน 5 ด้าน ได้แก่ ความสุภาพและเป็นมิตรของบุคลากรที่ให้บริการ ความรวดเร็วในการให้บริการ ความถูกต้องของข้อมูล และเอกสารที่ได้รับ ความสามารถของบุคลากรในการให้คำแนะนำ ความโปร่งใสและเป็นธรรมในการให้บริการ โดยในส่วนนี้เป็นข้อคำถามแบบประเมินค่า ซึ่งใช้มาตราส่วน Likert Scale แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พอใจมากที่สุด	ให้คะแนนเป็น	5
พอใจมาก	ให้คะแนนเป็น	4
เฉยๆ	ให้คะแนนเป็น	3
ควรปรับปรุง	ให้คะแนนเป็น	2
ไม่พอใจเลย	ให้คะแนนเป็น	1

ส่วนที่ 3 การรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรใน อบต. มีจำนวน 3 ข้อ ประมวลไปด้วย คำถามเกี่ยวกับการรับรู้การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การพัฒนาศักยภาพบุคลากรกับคุณภาพในการให้บริการ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เห็นควรพัฒนา

การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดเกณฑ์การแปลผลข้อมูลที่ได้รับรวมได้จากแบบสอบถามโดยแปลผลระดับคะแนนจากค่าเฉลี่ย กำหนดช่วงคะแนน (Class interval) ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1977) ซึ่งจากการคำนวณช่วงชั้นคะแนนจะอยู่ในช่วง 0.8 สามารถแบ่งออกเป็น 5 ช่วง ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าสัณฐานร้อยละ (Percentage)
2. ระดับความพึงพอใจ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรใน อบต. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าสัณฐานร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการของ อบต.

จากการสำรวจระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการของบุคลากรของ อบต. ในภาคตะวันออก จำนวน 400 ชุด ซึ่งมีรายการการประเมินทั้งหมด 5 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ สามารถสรุปได้โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 สรุประดับความพึงพอใจต่อการให้บริการของบุคลากรใน อบต. แต่ละด้าน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (Mean±SD)	การแปลผล
ความสุภาพและเป็นมิตรของบุคลากรที่ให้บริการ	3.97±0.13	ระดับมาก
ความรวดเร็วในการให้บริการ	3.84±0.99	ระดับมาก
ความถูกต้องของข้อมูลและเอกสารที่ได้รับ	3.85±0.98	ระดับมาก
ความสามารถของบุคลากรในการให้คำแนะนำ	4.12±0.85	ระดับมาก
ความโปร่งใสและเป็นธรรมในการให้บริการ	4.01±0.95	ระดับมาก
ภาพรวม	3.96±0.15	ระดับมาก

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการพบว่า ความสามารถของบุคลากรในการให้คำแนะนำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.12±0.85 โดยการแปลผลอยู่ในระดับมาก ตามมาด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรมในการให้บริการที่มีค่าเฉลี่ย 4.01±0.95 และความสุภาพและเป็นมิตรของบุคลากรที่ให้บริการที่มีค่าเฉลี่ย 3.97±0.13 ทั้งสองรายการอยู่ในระดับมากเช่นกัน ความรวดเร็วในการให้บริการและความถูกต้องของข้อมูลและเอกสารที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันที่ 3.84±0.99 และ 3.85±0.98 ตามลำดับ โดยการแปลผลยังคงอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาภาพรวมของการให้บริการ พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96±0.15 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

2. การรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรใน อบต.

จากการวิเคราะห์แบบสอบถามจำนวน 400 ชุด สามารถสรุปข้อมูลในด้านการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรใน อบต. ในภาคตะวันออกได้ โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 สรุปการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรใน อบต. ของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. เคยทราบหรือไม่ว่า อบต. มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากร?		
● ทราบ	280	70.0
● ไม่ทราบ	120	30.0
2. คิดว่าการพัฒนาศักยภาพบุคลากรมีผลต่อคุณภาพการให้บริการหรือไม่?		
ไม่มีผลเลย	10	2.5
● มีผลเล็กน้อย	30	7.5
● มีผลปานกลาง	80	20.0
● มีผลมาก	140	35.0
● มีผลอย่างมาก	140	35.0
3. ควรพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านใดเพิ่มเติม? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		

● การสื่อสารและให้บริการประชาชน	250	62.5
● ความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ	190	47.5
● การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	220	55.0
● การพัฒนาจริยธรรมและจรรยาบรรณ	180	45.0

จากตารางที่ 3 แสดงถึงการรับรู้และความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) โดยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 ทราบว่า อบต. มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ขณะที่อีก 120 คน (30.0%) ไม่ทราบถึงการดำเนินงานดังกล่าว เมื่อสอบถามถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการพัฒนาศักยภาพบุคลากรต่อคุณภาพการให้บริการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่ามีผลอย่างมากและมีผลมาก เท่ากันที่จำนวน 140 คน (35.0%) รองลงมาคือเห็นว่ามีผลปานกลาง จำนวน 80 คน (20.0%) ขณะที่ผู้ที่มีผลเล็กน้อยและไม่มีผลเลย มีจำนวน 30 คน (7.5%) และ 10 คน (2.5%) ตามลำดับ ในส่วนของการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพิ่มเติม (โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด คือ 250 คน (62.5%) ต้องการให้มีการพัฒนาด้านการสื่อสารและการให้บริการประชาชน ตามมาด้วยด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 220 คน (55.0%) และด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ จำนวน 190 คน (47.5%) สุดท้ายคือการพัฒนาจริยธรรมและจรรยาบรรณ จำนวน 180 คน (45.0%)

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในภาคตะวันออก” สามารถสรุปองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

- 1) กลุ่มอาชีพหลักที่ตอบแบบสอบถามคือพนักงานบริษัทเอกชน
- 2) ความสามารถของบุคลากรในการให้คำแนะนำ
- 3) สะท้อนถึงความสำคัญของการให้คำปรึกษาที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์
- 4) พัฒนาศักยภาพบุคลากรมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพการบริการ
- 5) เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ
- 6) ช่วยให้กระบวนการบริการมีความรวดเร็ว สะดวกสบาย
- 7) สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

1. ความพึงพอใจต่อการให้บริการของ อบต.

การประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) พบว่าผู้รับบริการมีความพึงพอใจในระดับสูงในหลายด้าน โดยเฉพาะในด้านความสามารถของบุคลากรในการให้คำแนะนำ (ค่าเฉลี่ย 4.12 ± 0.85) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลกระแจะที่พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจในด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรผู้ให้บริการในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) (สิริ ประโคน, 2558) นอกจากนี้ การสำรวจขององค์การบริหารส่วนตำบลเนินง ยังระบุว่าด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการได้รับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด (มทร.อีสาน, 2564)

ในด้านความรวดเร็วในการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 3.84 ± 0.99) และความถูกต้องของข้อมูลและเอกสารที่ได้รับ (ค่าเฉลี่ย 3.85 ± 0.98) พบว่ามีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่อนข้างสูง ซึ่งอาจแสดงถึงความหลากหลายในประสบการณ์ของผู้รับบริการ โดยการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโปรง ที่พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจในความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลที่ได้รับในระดับมาก (อัญชลี ดุสิตสุทธิรัตน์ และคณะ, 2559)

สำหรับด้านความโปร่งใสและเป็นธรรมในการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.01 ± 0.95) มีผลการศึกษาเพิ่มเติมจากองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด ที่ยืนยันถึงความสำคัญของความโปร่งใสในการให้บริการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน (อบต.เสม็ด, 2565)

2. การรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรใน อบต.

การรับรู้ของประชาชน: ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า 70.0% ของประชาชนทราบว่า อบต. มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรในท้องถิ่น การรับรู้ดังกล่าวสามารถช่วยเพิ่มความไว้วางใจจากประชาชนต่อการให้บริการของ อบต.

ผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการ: ประชาชนส่วนใหญ่ 70.0% เชื่อว่าการพัฒนาบุคลากร มีผลต่อคุณภาพการให้บริการในระดับ “มาก” หรือ “มากที่สุด” ซึ่งสะท้อนถึงการยอมรับว่าการลงทุนในการพัฒนาทักษะและความรู้ของบุคลากรใน อบต. ส่งผลต่อการยกระดับการบริการประชาชน

ผลจากแบบสอบถามชี้ให้เห็นถึงความต้องการในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรโดยเฉพาะด้านการสื่อสารและการให้บริการประชาชนเป็นด้านที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมมากที่สุด โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 62.5 ที่เห็นด้วยกับประเด็นนี้ การพัฒนาทักษะการสื่อสารของบุคลากรจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการถ่ายทอดข้อมูลให้ถูกต้อง ชัดเจน และเข้าใจง่าย อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการบริการและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศก็เป็นอีกหนึ่งด้านที่ได้รับความสำคัญในลำดับถัดมา (ร้อยละ 55.0) การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการให้บริการสาธารณะสามารถช่วยเพิ่มความรวดเร็ว ความสะดวกสบาย และความแม่นยำในการดำเนินงาน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคดิจิทัลที่การบริการผ่านช่องทางออนไลน์และการใช้ระบบอัตโนมัติได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย (สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง, 2567) การพัฒนาทั้งสองด้านนี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานและตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนา

1.1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรในด้านการใช้เทคโนโลยี โดยการให้ความรู้และทักษะการใช้งานแพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการ

1.2 ปรับปรุงกระบวนการให้บริการให้โปร่งใสมากขึ้น เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นจากประชาชน โดยการเผยแพร่ข้อมูลอย่างชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการต่าง ๆ และผลการดำเนินงานของ อบต.

1.3 ฝึกอบรมบุคลากรด้านการสื่อสารและการบริการประชาชน เพื่อให้มีทักษะในการติดต่อสื่อสารที่ดีและเข้าใจง่าย รวมถึงการปรับปรุงการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

2.1 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนในเชิงลึก

2.2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนในบริบทที่แตกต่างกัน

2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนา ศักยภาพบุคลากรกับประสิทธิภาพการให้บริการ

เอกสารอ้างอิง

- ธัชชาพัฒน์ ยุกตานนท์. (2565). กระบวนการใกล้เคียงข้อพิพาทโดยพุทธสันติวิธีของศาลเยาวชนและ
ครอบครัวกลาง. [วิทยานิพนธ์ปริญญาเอกที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.
- พิริยะ ผลพิรุฬห์. (2556). เศรษฐกิจสร้างสรรค์กับการพัฒนาประเทศไทย. วารสารเศรษฐศาสตร์ ปรัชญา
สถาบันพัฒนศาสตร์, 7(1): 1-70
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. (2564). การสำรวจและการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ
ต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลเนินยาง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์.
- สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง. (2567). การจัดการภาครัฐแนวใหม่: มุ่งสู่ผลลัพธ์ที่ประชาชนสัมผัสได้. วารสารการ
บริหาร การจัดการ และการพัฒนาที่ยั่งยืน, 2(3): 746-756.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ.
- องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด. (2565). ความโปร่งใสและเป็นธรรมในการให้บริการขององค์การบริหารส่วน
ตำบลเสม็ด. [https://www.tambonsamed.go.th/index.php?id=64&option=com_content
&view=article](https://www.tambonsamed.go.th/index.php?id=64&option=com_content&view=article).
- อัญชลี ดุสิตสุทธิรัตน์ ธรรมรัตน์ ศัลยวุฒิ และสุวิมล นภาพองกุล. (2559). ความพึงพอใจของประชาชนต่อ
การให้บริการ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบางโปรง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ.
[วิทยานิพนธ์ปริญญาเอกที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.
- Best, J. W. (1977). *Research in Education*. New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitude. *Archives of Psychology*
140: 1-55.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row.

ปัญหาครอบครัวไทย: การหย่าร้าง Thai Family Problems: Divorce

สุภางคัมภ์ คล้ายธานี

Supangpim Klaythani

มะลิ ทิพย์ประจง

Mali Tipprajong

นพวรรณ ไชยชนะ

Nopphawan Chaichana,

วิชิต ไชยชนะ

Wichit Chaichana

วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี

Phetchaburi Buddhist College

E-mail: thipprajongmali@gmail.com

Received: 18 September 2024; Revised: 5 October 2024; Accepted: 9 October 2024

บทคัดย่อ

สถานการณ์ทางด้านครอบครัว ของสังคมไทยยุคปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการหย่าร้างหรือปัญหาครอบครัว แยกแยกกันเป็นปัญหาระดับสังคมและระดับชาติก็ว่าได้เนื่องจากผลจากเกิดจากปัญหานี้ในยุคปัจจุบันถือว่าเป็น ปัญหาที่ต้องได้รับการสร้างความรู้เข้าใจและการหาวิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อป้องกันการสูญเสียของคนในครอบครัว ซึ่งปัญหาดังนี้ กล่าวก็มีสาเหตุที่มีความซับซ้อนเพราะการก่อเกิดปัญหาของแต่ละครอบครัวก็แตกต่างกันออกไป เช่น การใช้ความรุนแรงในครอบครัว ดิทยาเสพติด เศรษฐกิจ รายได้ในครอบครัวไม่สมดุลกับรายจ่าย เพราะการหย่าร้างหรือปัญหาของแต่ละครอบครัวก็มีความซับซ้อนและมีความละเอียดอ่อนทั้งสภาพสังคม กฎหมาย และความเชื่อของแต่ละครอบครัวที่ได้ยึดถือและปฏิบัติมาถึงแม้หน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ชุมชน จะให้การดูแลสอดส่อง ในการเข้าไปสนับสนุนพูดคุยไกล่เกลี่ยปัญหาบางครั้งก็ช่วยได้ในระดับหนึ่ง ถึงอย่างนั้นก็ไม่ใช่วิธีการที่จะลดปัญหา การเกิดความยุ่งยากในครอบครัวได้เท่าที่ควร ดังนั้น ปัญหาการหย่าร้างในสังคมไทยปัจจุบันจึงมีอัตราเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และก็มีแนวโน้มที่จะขยายตัวออกไปอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ปัญหา, ครอบครัวไทย, การหย่าร้าง

Abstract

The family situation of Thai society today shows that divorce or family separation is a social and national problem. This is because the result of this problem in the present era is considered a problem that requires knowledge and understanding and finding solutions to prevent the loss of family members. The aforementioned problems have complex causes because the causes of each family are different, such as domestic violence, drug addiction, economy, family income is not balanced with expenses. Because divorce or problems of each family are complicated and sensitive, both in terms of social conditions, laws, and beliefs of each family that have been adhered to and practiced, even though government agencies, social sectors, and communities provide care and supervision in providing support, talking, and mediating the problems, sometimes it helps to some extent. However, it is not a method that can reduce the problem of divorce in the family as much as it should. Therefore, the problem of divorce in Thai society today is increasing continuously and tends to expand continuously.

Keywords: Problems, Thai family, Divorce

บทนำ

สถานการณ์ทางด้านครอบครัว ของสังคมไทยยุคปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการหย่าร้างหรือปัญหาครอบครัว แยกแยะกันเป็นปัญหาระดับสังคมและระดับชาติก็ได้เนื่องจากผลจากเกิดจากปัญหานี้ในยุคปัจจุบันถือว่าเป็น ปัญหาที่ต้องได้รับการสร้างความรู้เข้าใจและการหาวิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อป้องกันการสูญเสียของคนในครอบครัว ซึ่งปัญหาดังนี้ กล่าวก็มีสาเหตุที่มีความซับซ้อนเพราะการก่อเกิดปัญหาของแต่ละครอบครัวก็แตกต่างกันออกไป เช่น การใช้ความรุนแรงในครอบครัว ตัดยาเสพติด เศรษฐกิจ รายได้ในครอบครัวไม่สมดุลกับรายจ่าย ปัญหาการหย่าร้างในสังคมไทยไม่ได้เป็นเรื่องที่เพิ่งเกิดขึ้น แต่มีมานานแล้วในอดีต การหย่าร้างอาจถูกมองว่าเป็นเรื่องน่าอาย และไม่เป็นที่ยอมรับ แต่ในปัจจุบัน สังคมไทยมีความเปิดกว้างมากขึ้น ทำให้การหย่าร้างไม่ใช่เรื่องแปลกอีกต่อไป อย่างไรก็ตาม ปัญหาการหย่าร้างยังคงส่งผลกระทบต่อบุคคลและสังคมในหลายด้านสถิติการหย่าร้างในประเทศไทยจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าอัตราการหย่าร้างในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2563 มีการจดทะเบียนหย่าร้าง 121,617 คู่ คิดเป็นอัตราการหย่าร้าง 1.3 คู่ต่อการแต่งงาน 1,000 คู่ ซึ่งสูงกว่าเมื่อ 10 ปีก่อน (พ.ศ. 2553) ที่มีอัตราการหย่าร้าง 0.9 คู่ต่อการแต่งงาน 1,000 คู่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการหย่าร้างมีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลให้การหย่าร้างเพิ่มขึ้นในสังคมไทย ได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจ: ภาวะเศรษฐกิจที่ไม่มั่นคง การว่างงาน และปัญหาหนี้สิน อาจสร้างความตึงเครียดและความขัดแย้งภายในครอบครัวความไม่ลงรอยกันความแตกต่างทางความคิด ทศนคติ และค่านิยม รวมถึงความคาดหวังที่ไม่ตรงกัน อาจทำให้คู่สมรสไม่สามารถปรับตัวเข้าหากันได้ การนอกใจการมีคู่สาว หรือความไม่ซื่อสัตย์ต่อคู่สมรส เป็นสาเหตุสำคัญของการหย่าร้างความรุนแรงในครอบครัว: การใช้ความรุนแรง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คู่สมรสตัดสินใจหย่าร้างอิทธิพลของเทคโนโลยีและสื่อ: การเข้าถึงข้อมูลและสื่อต่างๆ ได้ง่ายขึ้น อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือความคาดหวังที่ไม่สมจริงในชีวิตคู่ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและ

วัฒนธรรม: ค่านิยมและทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตคู่และการแต่งงานที่เปลี่ยนแปลงไป อาจมีส่วนทำให้การหย่าร้างเป็นทางเลือกที่ได้รับการยอมรับมากขึ้น (คู่มือแนวทางการป้องกันและลดผลกระทบจากการเสพติดเกมออนไลน์ในกลุ่มเยาวชน, 2566)

ผลกระทบของการหย่าร้างการหย่าร้างส่งผลกระทบต่อสมาชิกในครอบครัวและสังคมในหลายด้าน ได้แก่ ผลกระทบต่อเด็กเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่หย่าร้างอาจประสบปัญหาทางด้านอารมณ์ พฤติกรรม และการเรียนรู้ผลกระทบต่อคู่สมรสคู่สมรสที่หย่าร้างอาจต้องเผชิญกับความเครียด ความเศร้า ความเหงา หรือปัญหาทางการเงิน

ผลกระทบต่อสังคม: การหย่าร้างที่เพิ่มขึ้นอาจส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมอื่นๆ ตามมา เช่น ปัญหาครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ปัญหาเด็กกำพร้า หรือปัญหาอาชญากรรม สถาบันครอบครัวเป็นหน่วยสังคมที่เล็กที่สุดแต่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสังคมโดยรวม ครอบครัวที่มั่นคงและอบอุ่นเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการเติบโตและพัฒนาของสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันสถาบันครอบครัวไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ หนึ่งในปัญหาที่สำคัญคือการหย่าร้าง ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและส่งผลกระทบอย่างลึกซึ้งต่อสมาชิกในครอบครัวและสังคมโดยรวม

สาเหตุของการหย่าร้าง

ในสังคมไทยการหย่าร้างในสังคมไทยมีสาเหตุที่ซับซ้อนและหลากหลาย ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้ ปัญหาเศรษฐกิจ ภาวะเศรษฐกิจที่ผันผวน การว่างงาน หรือปัญหานี้สิน อาจสร้างความตึงเครียดและความขัดแย้งภายในครอบครัว จนนำไปสู่การหย่าร้างได้ความไม่ลงรอยกันความแตกต่างทางความคิด ทัศนคติ หรือค่านิยม รวมถึงความคาดหวังที่ไม่ตรงกัน อาจทำให้คู่สมรสไม่สามารถปรับตัวเข้าหากันได้ และนำไปสู่ความขัดแย้งเรื้อรังการนอกใจการมีคู่สาว หรือความไม่ซื่อสัตย์ต่อคู่สมรส เป็นสาเหตุสำคัญของการหย่าร้างในหลายกรณีความรุนแรงในครอบครัวการใช้ความรุนแรง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คู่สมรสตัดสินใจหย่าร้างอิทธิพลของเทคโนโลยีและสื่อ การเข้าถึงข้อมูลและสื่อต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือความคาดหวังที่ไม่สมจริงในชีวิตคู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ค่านิยมและทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตคู่และการแต่งงานที่เปลี่ยนแปลงไป อาจมีส่วนทำให้การหย่าร้างเป็นทางเลือกที่ได้รับการยอมรับมากขึ้นการหย่าร้างส่งผลกระทบต่อสมาชิกในครอบครัวและสังคมในหลายด้าน ได้แก่ ผลกระทบต่อเด็ก (Volkow, N. D., & Fowler, J. S., 2000) เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่หย่าร้างอาจประสบปัญหาทางด้านอารมณ์ พฤติกรรม และการเรียนรู้ นอกจากนี้ พวกเขาอาจรู้สึกผิด หวาดกลัว หรือสับสนผลกระทบต่อคู่สมรสคู่สมรสที่หย่าร้างอาจต้องเผชิญกับความเครียด ความเศร้า ความเหงา หรือปัญหาทางการเงินผลกระทบต่อสังคม การหย่าร้างที่เพิ่มขึ้นอาจส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ปัญหาเด็กกำพร้า หรือปัญหาอาชญากรรมแนวทางการแก้ไขปัญหาการหย่าร้างการแก้ไขปัญหาการหย่าร้างต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยมีแนวทางที่สำคัญดังนี้: การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างครอบครัวที่อบอุ่น การแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายและการป้องกันการหย่าร้างการให้คำปรึกษาและสนับสนุน ให้บริการให้คำปรึกษาแก่คู่สมรสที่มีปัญหา รวมถึงการสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น การเงิน การงาน หรือการเลี้ยงดูบุตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของเด็กและครอบครัวอย่างเคร่งครัดการสร้างคามเข้มแข็งให้กับสถาบัน

ครอบครัวส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีครอบครัวที่อบอุ่นปัญหาการหย่าร้างเป็นปัญหาที่ซับซ้อนและส่งผลกระทบอย่างกว้างขวาง การแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ให้การสนับสนุน และสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว เพื่อให้ครอบครัวไทยเป็นรากฐานที่มั่นคงของสังคมต่อไป (American Psychiatric Association, 2013)

แนวทางการแก้ไขปัญหาการหย่าร้าง

การแก้ไขปัญหาการหย่าร้างต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยมีแนวทางที่สำคัญดังนี้ การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ: ให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างครอบครัวที่อบอุ่น การแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่าย และการป้องกันการหย่าร้างการให้คำปรึกษาและสนับสนุน: ให้บริการให้คำปรึกษาแก่คู่สมรสที่มีปัญหา รวมถึงการสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น การเงิน การงาน หรือการเลี้ยงดูบุตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด: บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของเด็กและครอบครัวอย่างเคร่งครัดการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว: ส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีครอบครัวที่อบอุ่นปัญหาการหย่าร้างเป็นปัญหาที่ซับซ้อนและส่งผลกระทบอย่างกว้างขวาง การแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ให้การสนับสนุน และสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว เพื่อให้ครอบครัวไทยเป็นรากฐานที่มั่นคงของสังคมต่อไปสื่อ คนที่สาม ครอบครัว ค่านิยมใหม่ ปัญหาการหย่าร้างในสังคมไทยมีความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับหลายปัจจัย ซึ่งหนึ่งในนั้นคืออิทธิพลของ "สื่อ คนที่สาม" ที่เข้ามาบิบบทบาทในความสัมพันธ์ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของ "ค่านิยมใหม่" ที่มีต่อสถาบันครอบครัวสื่อและ "คน" ที่สาม (National Institute on Drug Abuse, 2020)

ในยุคปัจจุบัน สื่อมีอิทธิพลอย่างมากต่อการรับรู้และความคิดของผู้คน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อสังคมออนไลน์ที่เปิดโอกาสให้มีการติดต่อสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ได้ง่ายขึ้น การที่บุคคลที่สามเข้ามาในความสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของการแอบคบซ้อน หรือการมีความสัมพันธ์ทางกายหรือใจกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่ของตนเอง ถือเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกและความไว้วางใจของคู่รัก และอาจนำไปสู่การแตกหักของความสัมพันธ์ได้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ "คน" ที่สามความใกล้ชิด: การที่บุคคลที่สามเข้ามาใกล้ชิดกับคู่รัก ไม่ว่าจะเป็นในที่ทำงาน หรือผ่านกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ อาจทำให้เกิดความรู้สึกและความผูกพันที่เกินเลยความเหงาม ความรู้สึกเหงาม หรือขาดความรักและความเอาใจใส่จากคู่ของตนเอง อาจเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลที่สามเข้ามาเติมเต็มความรู้สึกดังกล่าวความไม่พอใจในความสัมพันธ์ความไม่พอใจในความสัมพันธ์ปัจจุบัน อาจทำให้บุคคลที่สามกลายเป็นทางเลือก หรือเป็นทางออกของปัญหาผลกระทบจาก "คน" ที่สาม ความรู้สึกหึงหวงการที่คู่รักทราบว่าบุคคลที่สามเข้ามาในความสัมพันธ์ อาจทำให้เกิดความรู้สึกหึงหวง ไม่พอใจ และสูญเสียความเชื่อใจความขัดแย้งปัญหา "คน" ที่สาม อาจนำไปสู่ความขัดแย้ง และการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างคู่รักการเลิกรา ในหลายกรณี ปัญหา "คน" ที่สาม เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คู่รักตัดสินใจยุติความสัมพันธ์

ค่านิยมใหม่และสถาบันครอบครัวค่านิยมในสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ค่านิยมแบบดั้งเดิมที่ให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์ และการรักษาความสัมพันธ์ในครอบครัว อาจถูกท้าทายด้วยค่านิยมใหม่ที่

เน้นความเป็นตัวของตัวเอง ความเท่าเทียมทางเพศ และการแสวงหาความสุขส่วนบุคคลค่านิยมใหม่ที่เกี่ยวข้องกับความเท่าเทียมทางเพศผู้หญิงมีบทบาทในสังคมมากขึ้น และมีความมั่นใจในตนเองสูงขึ้น ทำให้ไม่จำเป็นต้องทนอยู่ในความสัมพันธ์ที่ไม่พอใจการให้ความสำคัญกับความสุขส่วนบุคคล: การแสวงหาความสุขและความพึงพอใจส่วนบุคคล กลายเป็นสิ่งสำคัญ ทำให้คนรุ่นใหม่อาจไม่ยึดติดกับความสัมพันธ์ที่ไม่ตอบโจทยความต้องการของตนเอง การเปิดกว้างทางเพศสังคมมีความเปิดกว้างในเรื่องเพศมากขึ้น ทำให้ความสัมพันธ์แบบ "รักเดียวใจเดียว" อาจไม่ใช่บรรทัดฐานของคนรุ่นใหม่อีกต่อไป

ผลกระทบจากค่านิยมใหม่

การแต่งงานช้าลงคนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาและการทำงาน ทำให้การแต่งงานถูกเลื่อนออกไปการอยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงาน: การอยู่ด้วยกันก่อนแต่งงาน หรือการเลือกที่จะไม่แต่งงานเลย กลายเป็นเรื่องที่พบได้บ่อยขึ้นการหย่าร้างที่เพิ่มขึ้นค่านิยมที่เปิดกว้างมากขึ้น ทำให้การหย่าร้างไม่ใช่เรื่องน่าอาย และเป็นทางเลือกสำหรับคู่รักที่ไม่สามารถประคับประคองความสัมพันธ์ต่อไปได้ ปัญหาการหย่าร้างในสังคมไทยมีความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับหลายปัจจัย ทั้งอิทธิพลของสื่อและ "คน" ที่สาม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของค่านิยมในสังคม การแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องอาศัยความเข้าใจในบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และการเปิดใจพูดคุยถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาทางออกที่เหมาะสมสำหรับทุกฝ่ายมุมมอง มีทัศนคติ ระยะเวลา ความชอบ รสนิยม ประเด็นที่คุณกล่าวมานั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์และการใช้ชีวิตคู่ ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้ง หรือการตัดสินใจยุติความสัมพันธ์ได้ เรามาพิจารณาในแต่ละประเด็นดังนี้ครับ (Leshner, A. I., 1997)

1. มุมมอง (Perspective)

ความแตกต่าง: คู่รักแต่ละคนเติบโตมาในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน มีประสบการณ์และความเชื่อที่ต่างกัน ซึ่งอาจทำให้มีมุมมองต่อสิ่งต่าง ๆ ไม่ตรงกัน การไม่เข้าใจและไม่เคารพในมุมมองของอีกฝ่าย อาจนำไปสู่ความขัดแย้งได้ การปรับตัวการเรียนรู้ที่จะเข้าใจมุมมองของอีกฝ่าย และพยายามปรับตัวเข้าหากัน เป็นสิ่งสำคัญในการประคับประคองความสัมพันธ์ หากไม่สามารถปรับตัวได้ อาจทำให้เกิดความรู้สึกว่าไม่ได้รับการยอมรับ และนำไปสู่ปัญหาในที่สุด

2. ทัศนคติ (Attitude)

เชิงบวก vs เชิงลบ ทัศนคติของแต่ละคนต่อชีวิตคู่ และต่อปัญหาที่เกิดขึ้น มีผลต่อการแก้ไขปัญหา หากมีทัศนคติเชิงบวก มองโลกในแง่ดี และเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหา ก็จะสามารถผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ ในทางตรงกันข้าม หากมีทัศนคติเชิงลบ มองปัญหาในแง่ร้าย ก็จะทำให้ปัญหาเล็กลงกลายเป็นปัญหาใหญ่ และยากที่จะแก้ไขการสื่อสาร: ทัศนคติที่ดี จะนำไปสู่การสื่อสารที่ดี การพูดคุยกันด้วยเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของอีกฝ่าย จะช่วยลดความขัดแย้ง และสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน

3. ระยะเวลา (Distance)

ใกล้ชิด vs ห่างเหินระยะทางทางกายภาพ อาจไม่ใช่ปัญหาเสมอไป แต่ระยะทางทางใจเป็นเรื่องที่น่ากังวลกว่า การที่คู่รักไม่ค่อยมีเวลาให้กัน ไม่พูดคุยกัน ไม่แสดงความรักความห่วงใย ก็จะทำให้ความรู้สึกห่างเหินกันมากขึ้น และอาจนำไปสู่ปัญหาความสัมพันธ์ได้ การเติมเต็มการพยายามหาเวลาอยู่ด้วยกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน พูดคุยกันอย่างเปิดเผย จะช่วยเติมเต็มความรู้สึกใกล้ชิด และลดช่องว่างระหว่างกันได้

4. เวลา (Time)

การให้เวลา การให้เวลาและความสำคัญกับคนรัก เป็นสิ่งสำคัญ หากไม่ใส่ใจ ไม่ดูแล ก็อาจทำให้ความสัมพันธ์จืดจางได้ การจัดสรรเวลาให้กับคนรักอย่างเหมาะสม จะช่วยสร้างความรู้สึกว่าได้รับการใส่ใจ และเป็นที่รักคุณภาพของเวลาสิ่งสำคัญไม่ได้อยู่ที่ปริมาณเวลา แต่อยู่ที่คุณภาพของเวลาที่ใช้ร่วมกัน การใช้เวลาอย่างมีคุณภาพ ทำกิจกรรมที่สร้างความสุขร่วมกัน จะช่วยกระชับความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

5. ความชอบ (Likes) และรสนิยม (Tastes)

ความแตกต่าง ความชอบและรสนิยมที่แตกต่างกัน เป็นเรื่องปกติ แต่หากมีความแตกต่างกันมากเกินไป และไม่สามารถปรับตัวเข้าหากันได้ ก็อาจทำให้เกิดความขัดแย้งได้ การเปิดใจการเปิดใจเรียนรู้และลองทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ หรือไม่ชอบ อาจช่วยให้เข้าใจกันมากขึ้น และค้นพบสิ่งที่ชอบร่วมกันได้ การยอมรับและเคารพในความชอบของอีกฝ่าย ก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน ความแตกต่างในเรื่องมุมมอง ทักษะคติ ระยะเวลา ความชอบ และรสนิยม เป็นสิ่งที่คู่รักต้องเผชิญ การเรียนรู้ที่จะเข้าใจ ปรับตัว และยอมรับความแตกต่าง เป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน การพูดคุยกันอย่างเปิดเผย การให้เกียรติซึ่งกันและกัน และการพยายามหาจุดร่วม จะช่วยให้คู่รักสามารถผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้และมีความสุขในชีวิตคู่

การบริโภค การบริโภค (Consumption) คือการใช้สินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ การบริโภคมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ เพราะเป็นตัวขับเคลื่อนการผลิตและการจ้างงาน เมื่อผู้บริโภคมมีความต้องการสินค้าและบริการ ผู้ผลิตก็จะผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ทำให้เกิดการจ้างงาน และการหมุนเวียนของเงินในระบบเศรษฐกิจองค์ประกอบของการบริโภคผู้บริโภค ผู้ที่ใช้สินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองสินค้าและบริการ สิ่งที่ผู้บริโภคใช้เพื่อตอบสนองความต้องการความต้องการสิ่งที่ผู้บริโภคต้องการเพื่อให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นรายได้: รายได้ของผู้บริโภคมีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ หากมีรายได้มากก็สามารถซื้อสินค้าและบริการได้มากขึ้นราคาสินค้าและบริการมีผลต่อการตัดสินใจซื้อ หากราคาสูงผู้บริโภคอาจลดการซื้อหรือเปลี่ยนไปซื้อสินค้าและบริการอื่นรสนิยมรสนิยมและความชอบส่วนบุคคลมีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการการโฆษณาการโฆษณาที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภคฤดูกาลบางครั้งการบริโภคสินค้าและบริการก็ขึ้นอยู่กับฤดูกาล เช่น การซื้อเสื้อกันหนาวในฤดูหนาวประเภทของการบริโภคการบริโภคเพื่อการดำรงชีวิต: เป็นการบริโภคปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยการบริโภคเพื่อความสะดวกสบายเป็นการบริโภคสินค้าและบริการที่ช่วยให้ชีวิตสะดวกสบายมากขึ้น เช่น รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าการบริโภคเพื่อความบันเทิง: เป็นการบริโภคสินค้าและบริการที่สร้างความบันเทิง เช่น ภาพยนตร์ คอนเสิร์ต การบริโภคเพื่อแสดงสถานะทางสังคม: เป็นการบริโภคสินค้าและบริการที่มีราคาสูง เพื่อแสดงถึงสถานะทางสังคมของตนเองพฤติกรรมกรรมการบริโภคในปัจจุบันในปัจจุบันพฤติกรรมกรรมการบริโภคของผู้คนเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตมาก เนื่องจากเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงข้อมูลสินค้าและบริการได้ง่ายขึ้น และมีการเปรียบเทียบราคาก่อนตัดสินใจซื้อ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคในปัจจุบัน เช่น การบริโภคอย่างมีความรับผิดชอบผู้บริโภคหันมาให้ความสำคัญกับการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้นการบริโภคสินค้าและบริการออนไลน์การซื้อสินค้าและบริการผ่านช่องทางออนไลน์เป็นที่นิยมมากขึ้น เนื่องจากสะดวกและมีสินค้าให้เลือกหลากหลายการบริโภคตามกระแส: ผู้บริโภคบางส่วนบริโภคสินค้าและบริการตามกระแส เพื่อให้ทันสมัยและเป็นที่ยอมรับของสังคมผลกระทบของการบริโภคกรรมการบริโภคมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม

และสิ่งแวดล้อมผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การบริโภคเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ หากผู้บริโภคมีการบริโภคสินค้าและบริการมากขึ้น ก็จะทำให้เศรษฐกิจเติบโตผลกระทบต่อสังคม พฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมมีผลต่อค่านิยมและวัฒนธรรม หากมีการบริโภคสินค้าและบริการที่ฟุ่มเฟือย ก็อาจทำให้เกิดปัญหาทางสังคมได้ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม: การบริโภคสินค้าและบริการที่มากเกินไป อาจทำให้เกิดปัญหามลพิษและขยะการบริโภคเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของชีวิตมนุษย์ การบริโภคที่เหมาะสมจะช่วยให้เรามีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม เราควรบริโภคอย่างมีความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมด้วยค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกครอบครัวต้องใส่ใจ เพราะการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายที่ดี จะช่วยให้ครอบครัวมีฐานะทางการเงินที่มั่นคง และสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขของครอบครัว ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายหมวดหมู่ ขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้จ่ายของแต่ละครอบครัว แต่โดยทั่วไปแล้ว สามารถแบ่งออกได้ดังนี้ค่าใช้จ่ายจำเป็น: เป็นค่าใช้จ่ายที่ขาดไม่ได้ในชีวิตประจำวัน เช่น ค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าสาธารณูปโภค (ค่าน้ำ ค่าไฟ) ค่าเสื้อผ้า ค่ารักษาพยาบาล และค่าการศึกษา ค่าใช้จ่ายผันแปรเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความต้องการและสถานการณ์ของแต่ละครอบครัว เช่น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการซื้อของใช้ส่วนตัว และค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตร ค่าใช้จ่ายเพื่อการออม: เป็นค่าใช้จ่ายที่เก็บออมไว้สำหรับอนาคต เช่น เงินออมสำหรับเกษียณอายุ เงินออมสำหรับซื้อบ้าน หรือเงินออมสำหรับใช้ในกรณีฉุกเฉินการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายในครัวเรือนการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายในครัวเรือนอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้ครอบครัวสามารถควบคุมค่าใช้จ่าย และมีเงินเหลือเก็บออมได้มากขึ้น ซึ่งมีวิธีการง่ายๆ ดังนี้ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย: การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย จะช่วยให้ทราบว่ารายรับเท่าไร และมีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง ทำให้เห็นภาพรวมของค่าใช้จ่าย และสามารถวางแผนการใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสม ตั้งงบประมาณ: หลังจากทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายแล้ว ให้ตั้งงบประมาณสำหรับแต่ละหมวดหมู่ค่าใช้จ่าย โดยกำหนดวงเงินที่เหมาะสม และพยายามใช้จ่ายให้อยู่ในงบประมาณที่ตั้งไว้ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น: พิจารณามีค่าใช้จ่ายใดบ้างที่ไม่จำเป็น หรือสามารถลดได้ เช่น ค่าใช้จ่ายในการซื้อของฟุ่มเฟือย ค่าใช้จ่ายในการรับประทานอาหารนอกบ้าน (McLellan, A. T., Lewis, D. C., O'Brien, C. P., & Kleber, H. D. , 2000) และค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่ไม่จำเป็นเปรียบเทียบราคาสินค้าและบริการ: ก่อนตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ ควรเปรียบเทียบราคาจากหลายๆ แหล่ง เพื่อให้ได้สินค้าและบริการที่มีคุณภาพดีในราคาที่เหมาะสมใช้จ่ายอย่างมีสติ: ก่อนซื้อสินค้าและบริการ ควรคิดให้รอบคอบว่ามีความจำเป็นหรือไม่ และสามารถซื้อได้หรือไม่ เพื่อป้องกันการใช้จ่ายเกินตัวออมเงิน จัดสรรเงินส่วนหนึ่งจากรายได้เพื่อการออมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินในอนาคตเคล็ดลับเพิ่มเติมใช้ประโยชน์จากโปรโมชั่นและส่วนลด หากมีโปรโมชั่นหรือส่วนลดสำหรับสินค้าและบริการที่ต้องการ ก็ควรใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านี้ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการในช่วงเวลาที่เหมาะสม: บางครั้งสินค้าและบริการจะมีราคาถูกกว่าในช่วงเวลาที่กำหนด เช่น ช่วงเทศกาล หรือช่วงลดราคาใช้จ่ายเงินสดแทนบัตรเครดิต การใช้จ่ายเงินสดจะช่วยให้ควบคุมค่าใช้จ่ายได้ดีกว่าการใช้บัตรเครดิต เพราะจะเห็นเงินที่จ่ายไปอย่างชัดเจนปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางการเงิน หากมีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายในครัวเรือน สามารถขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญทางการเงินได้การบริหารจัดการค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความอดทนและความมีวินัย แต่ผลลัพธ์ที่ได้จะคุ้มค่าอย่างแน่นอน การมีฐานะทางการเงินที่มั่นคง จะช่วยให้ครอบครัวมีความสุข และสามารถใช้ชีวิตได้อย่างเต็มที่สุขภาพ สุขภาพเป็นสภาวะที่ร่างกายและจิตใจมีความสมบูรณ์ แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นปกติ การมีสุขภาพที่ดีเป็นสิ่งสำคัญ

อย่างยิ่งต่อคุณภาพชีวิต เพราะจะช่วยให้เรามีความสุข มีพลังในการทำกิจกรรมต่างๆ และสามารถใช้ชีวิตได้อย่างเต็มที่ปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพสุขภาพของแต่ละคนได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยที่สามารถควบคุมได้และปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ปัจจัยที่ควบคุมได้ การรับประทานอาหาร: การเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ควบ 5 หมู่ ในปริมาณที่เหมาะสม จะช่วยให้ร่างกายได้รับสารอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอการออกกำลังกายการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ร่างกายแข็งแรง ลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ และช่วยควบคุมน้ำหนักการพักผ่อนการพักผ่อนที่เพียงพอ จะช่วยให้ร่างกายและจิตใจได้ฟื้นฟู และลดความเครียดการจัดการความเครียด: การเรียนรู้วิธีจัดการกับความเครียด จะช่วยลดผลกระทบของความเครียดต่อสุขภาพการหลีกเลี่ยงสารเสพติด การหลีกเลี่ยงสารเสพติด เช่น บุหรี่ สุรา และยาเสพติด จะช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่างๆปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ พันธุกรรมพันธุกรรมมีผลต่อความเสี่ยงในการเกิดโรคบางชนิดอายุอายุที่มากขึ้น จะทำให้ร่างกายเสื่อมสภาพลง และมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมกขึ้นเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันในด้านสรีรวิทยา ซึ่งอาจมีผลต่อความเสี่ยงในการเกิดโรคบางชนิดการดูแลสุขภาพการดูแลสุขภาพเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนควรให้ความสำคัญ เพื่อให้มีสุขภาพที่ดีและอายุยืนยาว ซึ่งสามารถทำได้ดังนี้ ตรวจสุขภาพเป็นประจำ การตรวจสุขภาพเป็นประจำ จะช่วยให้ทราบถึงสภาวะสุขภาพของตนเอง และสามารถป้องกันหรือรักษาโรคได้ตั้งแต่เนิ่นๆรับประทานอาหารที่มีประโยชน์: เลือกมารับประทานอาหารที่หลากหลาย ควบ 5 หมู่ ในปริมาณที่เหมาะสม และหลีกเลี่ยงอาหารแปรรูป อาหารที่มีไขมันสูง และอาหารที่มีรสหวานจัดออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอเลือกออกกำลังกายที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย อย่างน้อย 3-5 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 30 นาทีพักผ่อนให้เพียงพอ: นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ อย่างน้อย 7-8 ชั่วโมงต่อวันจัดการความเครียดเรียนรู้วิธีจัดการกับความเครียด เช่น การทำสมาธิ การออกกำลังกาย หรือการพูดคุยกับเพื่อนสนิทหลีกเลี่ยงสารเสพติดงดสูบบุหรี่ งดดื่มสุรา และหลีกเลี่ยงยาเสพติดสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน: ฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่างๆ ตามคำแนะนำของแพทย์ดูแลสุขภาพจิต: ทำกิจกรรมที่สร้างความสุข และพูดคุยกับคนใกล้ชิดเมื่อมีปัญหาสุขภาพกับคุณภาพชีวิตการมีสุขภาพที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพชีวิต เพราะจะช่วยให้เราสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ มีความสุข และมีพลังในการดำเนินชีวิต การดูแลสุขภาพจึงเป็นสิ่งที่เราทุกคนควรให้ความสำคัญ เพื่อให้มีชีวิตที่ยืนยาวและมีคุณภาพชีวิตที่ดียาเสพติด ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในหลายด้าน ทั้งด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และความมั่นคง ยาเสพติดมีหลายประเภท แต่ละประเภทก็มีโทษและผลกระทบที่แตกต่างกันไปยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุใดๆ ที่เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายแล้วจะทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะต่างๆ เช่น เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์และจิตใจ: ผู้เสพยาอาจรู้สึกอารมณ์แปรปรวน หงุดหงิดง่าย หรือซึมเศร้า เกิดการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย: ผู้เสพยาอาจมีอาการทางร่างกายต่างๆ เช่น เบื่ออาหาร น้ำหนักลด นอนไม่หลับ หรือหัวใจเต้นผิดปกติเกิดการเสพติดผู้เสพจะมีความต้องการยาเสพติดมากขึ้นเรื่อยๆ และไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ประเภทของยาเสพติดยาเสพติดมีหลายประเภท สามารถแบ่งตามลักษณะการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทได้ดังนี้ประเภทยาที่ออกฤทธิ์กดประสาท: ทำให้สมองทำงานช้าลง เช่น ผีนมอ啡 เฮโรอีนประเภทยาที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท: ทำให้สมองทำงานเร็วขึ้น เช่น แอมเฟตามีน ยาบ้า ไอซ์ประเภทยาที่ออกฤทธิ์หลอนประสาททำให้เห็นภาพหลอน ได้ยินเสียงหลอน หรือเกิดความรู้สึกผิดปกติ เช่น แอลเอสดี เห็ดเมา กัญชาโทษและ ผลกระทบของยาเสพติดมีโทษและผลกระทบต่อผู้เสพและสังคมในหลายด้าน ดังนี้ ผลกระทบต่อสุขภาพการเสพยาเสพติดจะทำให้สุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้เสื่อมโทรมลง อาจเป็นโรคต่างๆ เช่น โรคหัวใจ โรคตับ โรคทางจิตเวช และอาจถึงขั้นเสียชีวิตได้ผลกระทบต่อครอบครัวการเสพยาเสพติดจะทำให้ผู้เสพยาขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัว และอาจ

ทำให้เกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัวได้ผลกระทบต่อสังคมการเสพติดจะทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม และเป็นภัยต่อสังคม สาเหตุของการเสพติด การเสพติดมีสาเหตุหลายประการ เช่น ความอยากรู้ อยากรอง: โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นที่ต้องการเรียนรู้และทดลองสิ่งใหม่ๆ เพื่อนชักชวน การถูกเพื่อนชักชวนให้ลอง เสพยาเสพติดความเครียดผู้ที่มีความเครียดอาจใช้ยาเสพติดเป็นทางออกปัญหาครอบครัวที่มีปัญหาครอบครัว อาจใช้ยาเสพติดเป็นทางออกการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นเรื่อง สำคัญที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน โดยมีแนวทางดังนี้ การให้ ความรู้: ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและผลกระทบของยาเสพติดแก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นการป้องกัน สร้าง สภาพแวดล้อมที่เข้มแข็งในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน เพื่อป้องกันไม่ให้เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การบำบัดรักษา ให้การบำบัดรักษาแก่ผู้ที่ติดยาเสพติด เพื่อให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติการบังคับใช้ กฎหมาย บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างเคร่งครัด

สรุป

การหย่าร้างในยุคปัจจุบันถือว่ามีความรุนแรงมากกว่าในอดีตจะเห็นได้ว่ามีอัตราการหย่าร้างมากขึ้นเรื่อย เนื่องด้วยเกิดจากหลายปัญหาหลายปัจจัยที่ทำให้ครอบครัวที่อยู่ด้วยกันมาอย่างยาวนานหรือว่าจะมีการแต่งงาน กันไม่นานก็เกิดปัญหาแตกแยกหรือต้องหย่าร้างกันไป ถือว่ายุคปัจจุบันสถานการณ์และการหาวิธีการที่จะเข้าไปแก้ ไปปัญหาดังกล่าวก็ยังถือว่าไม่ประสบผลเท่าที่ควร เพราะการหย่าร้างหรือปัญหาของแต่ละครอบครัวก็มีความ ซับซ้อนและก็มีผลเสียต่อทั้งสภาพสังคม กฎหมาย และความเชื่อของแต่ละครอบครัวที่ได้ยึดถือและปฏิบัติ มาถึงแม้หน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ชุมชน จะให้การดูแลสอดส่องในการเข้าไปสนับสนุนพูดคุยไกล่เกลี่ยปัญหา บ้างครั้งก็ช่วยได้ในระดับหนึ่ง ถึงอย่างนั้นก็ไม่ใช่วิธีการที่จะลดปัญหาการเกิดความหย่าร้างในครอบครัวได้เท่าที่ควร ดังนั้น ปัญหาการหย่าร้างในสังคมไทยปัจจุบันจึงมีอัตราเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวออกไปอย่าง ต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2566). *คู่มือแนวทางการป้องกันและลดผลกระทบจากการเสพติดเกมออนไลน์ในกลุ่มเยาวชน*. กรุงเทพมหานคร: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (5th ed.). Washington, DC: Author.
- National Institute on Drug Abuse. (2020). *Drugs, brains, and behavior: The science of addiction*. Bethesda, MD: Author.
- Leshner, A. I. (1997). Addiction is a brain disease and it matters. *Science*, 276(5310), 123-124.
- Volkow, N. D., & Fowler, J. S. (2000). Addiction, a disease of compulsion and drive. *Nature Neuroscience*, 3(6), 635-636.
- McLellan, A. T., Lewis, D. C., O'Brien, C. P., & Kleber, H. D. (2000). Drug dependence, a chronic medical illness: Implications for treatment and health insurance. *JAMA*, 284(13), 1689-1695.

การแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่ Expression of Thai Children in the New Era

มะลิ ทิพย์ประจง

Mali Thipprajong

พระใบฎีกาสมคิด นาถสีโล (สุขนิล)

Phra Baitika Somkid Nathasilo (Sukhanin)

พระครูวศินวรกิจ (วิชาญ แดงประไพ)

Phra Khru Wasinworakit (Wichan Daengprapai)

พระครูวิรุฬหวัชรธรรมฐานุตตโร (เพ็ชรรัตน์)

Phra Khru Wirun Watcharathammathanuttaro (Petchrat)

วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี

Phetchaburi Buddhist College

Email:thipprajongmali@gmail.com

Received: 10 November 2024; Revised: 21 November 2024; Accepted: 4 December 2024

บทคัดย่อ

การแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่ถือว่าเป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลกไม่ว่าจะเป็นด้านกีฬา ดนตรี การแสดงละคร ภาพยนตร์ นักร้อง ตลอดจนการทักษะด้านการศึกษาจะเห็นได้ว่าปัจจุบันเด็กไทยมีความสามารถและสามารถแข่งขันกันนานา ๆ ประเทศได้อย่างดีและเหมาะสมซึ่งในอนาคตจะเห็นได้ความสามารถของเด็กไทยต่อไปอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมทุก ๆ ด้านอย่างแน่นอน การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันจะมีส่วนสำคัญ กับทุกคนทุกวัยไม่ว่าเห็นได้ว่าพฤติกรรมหรือการแสดงของเด็กไทยหรือว่าเด็กทั่วโลกยุคปัจจุบันจะมีความคิดที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว บางคนก็มีความต้องการที่จะแสดงออกต่อสังคม ชุมชนหรือว่าตามสถานที่ต่าง ๆ สถานที่จัดให้มีการแสดงออกของเด็กซึ่งปัจจุบันเด็กไทยมีความสามารถและการพัฒนาด้านการแสดงออกก็มีความโดดเด่นเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศตลอดถึงทั่วโลกให้การยอมรับว่าเด็กไทยมีศักยภาพเป็นที่ยอมรับมากกว่าเดิม ซึ่งผลงานของเด็กไทยไม่ว่าจะเป็นด้านกีฬา ด้านดนตรีหรือนักร้องก็เป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลกไปแล้ว

คำสำคัญ: การแสดงออก, เด็กไทย, ยุคใหม่

Abstract

The expression of Thai children in the new era is considered to be accepted by people all over the world, whether it is in sports, music, acting, movies, singing, or even educational skills. It can be seen that currently, Thai children are capable and can compete well and appropriately with many countries. In the future, the abilities of Thai children will be clearly and tangibly seen in every aspect. The changes in the world in the present era will play an important role for everyone of all ages, whether it is seen that the behavior or performance of Thai children or children around the world in the present era will have unique ideas. Some people have the desire to express themselves to society, communities, or in various places that organize children's expressions. Currently, Thai children have the ability and development in expressing themselves, which is outstanding and accepted by many countries and the world. It is accepted that Thai children have more potential and are accepted than before. The work of Thai children, whether in sports, music, or singing, is already known to people all over the world.

Keywords: Expression, Thai children, New era

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น เด็กไทยยุคใหม่เติบโตในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างจากคนรุ่นก่อน ๆ อย่างสิ้นเชิง การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลให้เด็กไทยมีพฤติกรรม ทักษะ และการแสดงออกที่แตกต่างไปจากอดีต บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่ในหลากหลายมิติ เพื่อให้เข้าใจถึงความท้าทายและโอกาสที่เด็กไทยกำลังเผชิญพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจเด็กไทยยุคใหม่มีแนวโน้มที่จะมีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ เนื่องจากการดูแลสุขภาพและโภชนาการที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัญหาการขาดการออกกำลังกายและการบริโภคอาหารที่ไม่สมดุลก็เป็นสิ่งที่น่ากังวล นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมส่งผลให้เด็กไทยต้องเผชิญกับความเครียดและความกดดันมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพจิต เช่น ภาวะซึมเศร้าและวิตกกังวลการเรียนรู้และการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเปิดโอกาสให้เด็กไทยเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัยมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ระบบการศึกษาในปัจจุบันยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของเด็กไทยได้อย่างเต็มที่ เด็กไทยจำนวนมากยังคงเรียนรู้ผ่านการท่องจำและการสอบแข่งขัน ทำให้ขาดทักษะที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นการมีส่วนร่วมทางสังคมและการเมือง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560).

เด็กไทยยุคใหม่มีความตื่นตัวและกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมทางสังคมและการเมืองมากขึ้น พวกเขาแสดงออกถึงความคิดเห็นและความต้องการผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ การรวมตัวประท้วง และการลงชื่อเรียกร้อง อย่างไรก็ตาม การแสดงออกของเด็กไทยยังคงถูกจำกัดด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น การขาดพื้นที่

ในการแสดงออกอย่างเสรี และการถูกกดดันจากผู้ใหญ่ความท้าทายและโอกาสเด็กไทยยุคใหม่กำลังเผชิญกับความท้าทายมากมาย ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ทำให้เด็กไทยต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถแข่งขันและประสบความสำเร็จในชีวิตได้ อย่างไรก็ตาม เด็กไทยก็มีโอกาสมากมายเช่นกัน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเปิดโอกาสให้เด็กไทยเข้าถึงข้อมูลและความรู้ได้อย่างไม่จำกัด (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2558) นอกจากนี้ เด็กไทยยังมีศักยภาพในการสร้างสรรค์และพัฒนาตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุดการแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่มีความหลากหลายและซับซ้อน การทำความเข้าใจถึงความท้าทายและโอกาสที่เด็กไทยกำลังเผชิญเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้เราสามารถสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กไทยเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างเต็มศักยภาพส่งเสริมการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กไทยในศตวรรษที่ 21: ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นสร้างพื้นที่ให้เด็กไทยได้แสดงออกอย่างเสรี: ควรเปิดโอกาสให้เด็กไทยได้แสดงความคิดเห็นและความต้องการผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างหลากหลายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กไทยในกิจกรรมทางสังคมและการเมือง: ควรสนับสนุนให้เด็กไทยมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาของเด็กไทย: ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้การแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่ไม่ได้เกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่มีรากฐานและพัฒนาการที่ซับซ้อน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการ ดังนี้ (คณา ชซา, 2562)

1) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม การเปิดรับวัฒนธรรมต่างชาติ เทคโนโลยี และค่านิยมใหม่ ๆ ทำให้เด็กไทยยุคใหม่มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้นและมีความคิดที่แตกต่างจากคนรุ่นก่อน ๆ พวกเขาเติบโตในสภาพแวดล้อมที่ท้าทายขนบธรรมเนียมและค่านิยมดั้งเดิม ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างคนต่างรุ่น 2) การพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่ อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือที่ทรงพลังที่ช่วยให้เด็กไทยเข้าถึงข้อมูลและความรู้ได้อย่างไม่จำกัด พวกเขาใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการแสดงความคิดเห็น แสดงออกถึงความต้องการ และสร้างเครือข่ายกับเพื่อน ๆ และคนอื่น ๆ ที่มีความสนใจเดียวกัน 3) การเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษา ระบบการศึกษาไทยยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของเด็กไทยยุคใหม่ได้อย่างเต็มที่ การเรียนรู้ผ่านการท่องจำและการสอบแข่งขันทำให้เด็กไทยขาดทักษะที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้ ระบบการศึกษายังไม่เปิดโอกาสให้เด็กไทยได้แสดงออกถึงความคิดเห็นและความต้องการอย่างเสรี 4) อิทธิพลของสื่อ สื่อมีอิทธิพลอย่างมากต่อการแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่ สื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของเด็กไทยในหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ เด็กไทยได้รับอิทธิพลจากสื่อในการแสดงออกถึงความต้องการ ความคิดเห็น และค่านิยมของตนเอง 5) การเปลี่ยนแปลงของบทบาททางสังคม บทบาททางสังคมของเด็กไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต เด็กไทยยุคใหม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและการเมืองมากขึ้น พวกเขาแสดงออกถึงความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของพวกเขา 6) ความท้าทายและโอกาส เด็กไทยยุคใหม่กำลังเผชิญกับความท้าทายมากมาย ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ทำให้เด็กไทยต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะใหม่ ๆ

เพื่อให้สามารถแข่งขันและประสบความสำเร็จในชีวิตได้ อย่างไรก็ตาม เด็กไทยก็มีโอกาสมากมายเช่นกัน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเปิดโอกาสให้เด็กไทยเข้าถึงข้อมูลและความรู้ได้อย่างไม่จำกัด นอกจากนี้ เด็กไทยยังมีศักยภาพในการสร้างสรรค์และพัฒนาตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุดการแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่มีความซับซ้อนและได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการ การทำความเข้าใจถึงรากฐานและพัฒนาการของการแสดงออกของเด็กไทยเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้เราสามารถสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กไทยเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างเต็มศักยภาพ

ในยุคปัจจุบัน สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น เด็กไทยยุคใหม่เติบโตในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างจากคนรุ่นก่อน ๆ อย่างสิ้นเชิง การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลให้เด็กไทยมีพฤติกรรม ทักษะคิด และการแสดงออกที่แตกต่างไปจากอดีต บทบาทวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่ในหลากหลายมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้าน "กล้าคิด กล้าทำ" เพื่อให้เข้าใจถึงความท้าทายและโอกาสที่เด็กไทยกำลังเผชิญความหมายของ "กล้าคิด กล้าทำ" หมายถึง ความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์และแตกต่าง กล้าที่จะตั้งคำถามและท้าทายความคิดเดิม ๆ รวมถึงกล้าที่จะลงมือทำตามความคิดของตนเอง แม้ว่าอาจจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงหรืออุปสรรค เด็กไทยยุคใหม่มีความคิดสร้างสรรค์และมีไฟในการทำสิ่งใหม่ ๆ พวกเขาไม่กลัวที่จะลองผิดลองถูก และพร้อมที่จะเรียนรู้จากความผิดพลาดปัจจัยที่ส่งเสริม "กล้าคิด กล้าทำ" ในเด็กไทยยุคใหม่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร: อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์เป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ที่ไม่มีที่สิ้นสุด เด็กไทยสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างง่ายดาย และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ สื่อสังคมออนไลน์ยังเป็นพื้นที่ให้เด็กไทยได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม: สังคมไทยเปิดรับวัฒนธรรมต่างชาติและค่านิยมใหม่ ๆ มากขึ้น ทำให้เด็กไทยมีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้นและมีความคิดที่แตกต่างจากคนรุ่นก่อน ๆ พวกเขาไม่ยึดติดกับกรอบความคิดเดิม ๆ และพร้อมที่จะท้าทายขนบธรรมเนียมและค่านิยมดั้งเดิมการสนับสนุนจากครอบครัวและโรงเรียน: ครอบครัวและโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้เด็กไทยกล้าคิดกล้าทำ พ่อแม่และครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นและสนับสนุนให้เด็กทำตามความฝันของตนเองตัวอย่างของเด็กไทยที่ "กล้าคิด กล้าทำ" และประสบความสำเร็จ ตัวอย่างเช่น เด็กชายที่สร้างแอปพลิเคชันเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการเรียน หรือเด็กหญิงที่คิดค้นวิธีการแก้ปัญหาขยะในชุมชน เด็กเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าเด็กไทยมีความสามารถในการสร้างสรรค์และพัฒนาตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุดความท้าทายและอุปสรรคถึงแม้ว่าเด็กไทยยุคใหม่จะมีศักยภาพในการ "กล้าคิด กล้าทำ" แต่พวกเขาก็ยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายและอุปสรรคหลายประการ เช่น การขาดโอกาสในการแสดงออก การถูกจำกัดด้วยกรอบความคิดของผู้ใหญ่ และการขาดการสนับสนุนจากสังคมส่งเสริมการศึกษาที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา: ระบบการศึกษาควรปรับเปลี่ยนจากการเรียนรู้ผ่านการท่องจำไปเป็นการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ของเด็กไทยสร้างพื้นที่ให้เด็กไทยได้แสดงออกอย่างเสรี: ควรเปิดโอกาสให้เด็กไทยได้แสดงความคิดเห็นและความต้องการผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างหลากหลายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กไทยในกิจกรรมทางสังคมและการเมือง: ควรสนับสนุนให้เด็กไทยมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคม เพื่อให้พวกเขามีความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความรับผิดชอบต่อสังคมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาของเด็กไทย: ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ "กล้าคิด กล้าทำ" เป็นคุณสมบัติที่สำคัญสำหรับเด็กไทยยุคใหม่ การส่งเสริมให้เด็กไทยกล้าคิดกล้าทำจะช่วยให้พวกเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ

และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างเต็มศักยภาพการสนับสนุน การสนับสนุนการแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาศักยภาพของพวกเขา ให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่กล้าคิด กล้าทำ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม บทความวิชาการนี้จะนำเสนอแนวทางการสนับสนุนการแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่ในหลากหลายด้าน (งามพรรณ หวานใจ, 2563) ดังนี้

อิทธิพลของบริบทสังคมต่อพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กยุคใหม่

หัวข้อนี้ผู้เขียนจะได้นำเสนออิทธิพลที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กยุคใหม่ใน 3 ประเด็น คือ 1) อิทธิพลของประชาธิปไตย 2) อิทธิพลการเลี้ยงดูของพ่อแม่ 3) อิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตก ดังนี้

1. อิทธิพลของแนวคิดประชาธิปไตย

เด็กสมัยใหม่มีรูปแบบการแสดงออกที่แตกต่างจากเด็กในอดีตอย่างชัดเจน เนื่องจากปัจจัยทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงของสังคม และวัฒนธรรมการเลี้ยงดู พฤติกรรมเด่นที่พบในเด็กยุคปัจจุบันได้แก่ การแสดงออกทางอารมณ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การกล้าแสดงออกในที่สาธารณะ การตั้งคำถามต่อผู้ใหญ่ และการมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ เด็กสมัยใหม่ยังมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการแสดงออก เช่น การถ่ายวิดีโอ การโพสต์ข้อความหรือภาพถ่ายเพื่อแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก หรือความคิดเห็นของตนเอง ซึ่งอาจส่งผลทั้งในเชิงบวก เช่น การฝึกความคิดสร้างสรรค์ และในเชิงลบ เช่น การแสดงพฤติกรรมเลียนแบบที่ไม่เหมาะสม (พงษ์พิสุทธิ์ ศิริวัฒน์, 2562) ในแง่มุมทางจิตวิทยา เด็กยุคใหม่ยังมีแนวโน้มที่จะแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา และมีความรู้สึกที่ตนเองมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นเท่าเทียมกับผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นผลมาจากแนวคิดการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยที่แพร่หลายมากขึ้น (จิราพร ชูสาย, 2561) แนวคิดประชาธิปไตยที่เน้นสิทธิเสรีภาพ ความเท่าเทียม และการมีส่วนร่วมได้ส่งผลอย่างลึกซึ้งต่อวิถีการเลี้ยงดูและพฤติกรรมแสดงออกของเด็กสมัยใหม่ ในครอบครัวที่ยึดแนวคิดประชาธิปไตย พ่อแม่มักเปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดเห็น มีสิทธิตัดสินใจในเรื่องของตนเอง และสามารถแสดงออกอย่างเสรีโดยไม่ถูกจำกัดหรือกดทับจากอำนาจของผู้ใหญ่ (อังคณา, 2561) สิ่งนี้มีผลให้เด็กสมัยใหม่เติบโตขึ้นมาเป็นผู้ที่กล้าแสดงออก กล้าตั้งคำถาม และวิพากษ์วิจารณ์ในสิ่งที่ไม่เห็นด้วยอย่างมีเหตุผล โดยเฉพาะในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาและสื่อสังคม เด็กมักใช้พื้นที่ดังกล่าวในการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และข้อเสนอแนะต่อสังคมในลักษณะที่เปิดเผยมากขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการได้รับอิทธิพลจากการปลูกฝังแนวคิดประชาธิปไตย (ณัฐภูมิ ภูมิรินทร์, 2563) การเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจตั้งแต่วัยเยาว์ ยังช่วยพัฒนา “ทักษะการเป็นพลเมือง” เช่น การเคารพความเห็นต่าง การมีเหตุผล และความรับผิดชอบต่อการแสดงออกของตน ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญในระบอบประชาธิปไตย (ปาริชาติ สมบูรณ์, 2560)

2. อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก

ในยุคโลกาภิวัตน์ วัฒนธรรมตะวันตกได้เข้ามามีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะในด้านการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม วัฒนธรรมตะวันตกส่งเสริมค่านิยมเรื่อง “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น” การเคารพความเป็นปัจเจก และการกล้าแสดงออกอย่างเปิดเผย ซึ่งมีผลโดยตรงต่อวิถีคิดและพฤติกรรมของเด็กสมัยใหม่ (สมพิศ นาคะปรีชา, 2560) เด็กในปัจจุบันมักได้รับสื่อจากตะวันตกผ่านอินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ และสื่อบันเทิง เช่น ซีรีส์ เพลง หรือเกม ซึ่งมักถ่ายทอดแนวคิดเกี่ยวกับความกล้าแสดงออก การตั้งคำถามต่อระบบ หรือแม้แต่การทำทนายอำนาจ เช่น พ่อแม่ ครู หรือผู้มีอำนาจในสังคม (จิตติ

พันธ์ศรี, 2563) สิ่งเหล่านี้อาจส่งผลทั้งในแง่บวก เช่น การพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ หรือในแง่ลบ เช่น การแสดงออกโดยไม่คำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรมไทย นอกจากนี้ วัฒนธรรมตะวันตกยังเน้นการให้ความสำคัญกับ “ความมั่นใจในตนเอง” และ “ความเป็นตัวของตัวเอง” ซึ่งกลายเป็นบรรทัดฐานใหม่ที่เด็กไทยจำนวนมากรับมาโดยไม่ผ่านการกลั่นกรองทางวัฒนธรรม ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านค่านิยมและพฤติกรรมที่แตกต่างจากอดีต เช่น เด็กบางคนกล้าแสดงออกทางเพศหรือแสดงตัวตนในแบบที่ขัดกับขนบธรรมเนียมเดิม (ศุภวรรณรัตน์, 2562)

3. อิทธิพลการเลี้ยงดูของพ่อแม่

รูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่หล่อหลอมพฤติกรรมการแสดงออกของเด็ก โดยเฉพาะในยุคสมัยใหม่ที่เด็กเติบโตท่ามกลางเทคโนโลยีและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แนวทางการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ซึ่งเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น รับฟังความรู้สึกของเด็ก และมีการสื่อสารแบบสองทาง ส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออก มีความมั่นใจในตนเอง และสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล (พิมพ์ใจ วัฒนากุล, 2562) ในทางตรงกันข้าม การเลี้ยงดูแบบเผด็จการหรือควบคุมอย่างเข้มงวด มักทำให้เด็กไม่กล้าแสดงออก มีพฤติกรรมหวาดกลัว หรือไม่กล้าเสนอความคิดเห็นในที่สาธารณะ ซึ่งอาจส่งผลต่อพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมในระยะยาว (วรารักษ์ เรื่องฤทธิ์, 2561) นอกจากนี้ การเลี้ยงดูที่เน้นการส่งเสริมให้เด็กใช้เหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์ และฝึกการตัดสินใจด้วยตนเอง ยังช่วยส่งเสริมทักษะการสื่อสารที่เหมาะสมกับวัยและบริบททางสังคม เด็กจึงสามารถแสดงออกได้อย่างเหมาะสมทั้งในครอบครัว โรงเรียน และสังคมในวงกว้าง (ศิรินาถ โชติวรรณ, 2560)

แนวทางการสนับสนุนการแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่ในหลากหลายด้าน

1. การสนับสนุนด้านการศึกษา

การปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน: ควรเน้นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการแสดงออก: ครูควรสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นกันเอง และปลอดภัย เพื่อให้เด็กกล้าแสดงออกอย่างมั่นใจ ครูควรรับฟังความคิดเห็นของเด็กอย่างตั้งใจ และให้กำลังใจเมื่อเด็กแสดงออก การส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตร: โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้เด็กได้ค้นพบความถนัดและความสนใจของตนเอง และได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมชมรม การแสดง การกีฬา หรือการประกวด

2. การสนับสนุนจากครอบครัว

การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น: พ่อแม่ควรรับฟังความคิดเห็นของลูกอย่างตั้งใจ และให้เกียรติในการตัดสินใจของลูก ควรสนับสนุนให้ลูกแสดงออกอย่างเหมาะสม และให้กำลังใจเมื่อลูกทำผิดพลาด การสร้างบรรยากาศในครอบครัวที่อบอุ่นและปลอดภัย: ครอบครัวควรเป็นพื้นที่ที่เด็กรู้สึกปลอดภัยที่จะแสดงออกความรู้สึก และความคิดเห็นของตนเอง พ่อแม่ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูก และให้ความรักและความเอาใจใส่ในการส่งเสริมให้ลูกมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม: พ่อแม่ควรสนับสนุนให้ลูกมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น การเป็นอาสาสมัคร หรือการเข้าร่วมโครงการพัฒนาชุมชน

3. การสนับสนุนจากสังคม

การสร้างพื้นที่ให้เด็กได้แสดงออกอย่างเสรี: สังคมควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นและความต้องการผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น สื่อสังคมออนไลน์ การจัดกิจกรรม หรือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับเด็ก การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กในกิจกรรมทางสังคมและการเมือง: สังคมควรสนับสนุนให้เด็กมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคม เพื่อให้พวกเขามีความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความรับผิดชอบต่องานสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาของเด็ก: สังคมควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้

4. การสนับสนุนด้านนโยบาย

การออกกฎหมายและนโยบายที่ส่งเสริมการแสดงออกของเด็ก: รัฐบาลควรมีกฎหมายและนโยบายที่ชัดเจนในการคุ้มครองสิทธิของเด็กในการแสดงออก และส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับพวกเขา การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับเด็ก: รัฐบาลควรสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่ทำงานด้านเด็ก ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างเหมาะสม

การสนับสนุนการแสดงออกของเด็กไทยยุคใหม่เป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วน ทั้งครอบครัว โรงเรียน สังคม และรัฐบาล การร่วมมือกันในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแสดงออกของเด็ก จะช่วยให้พวกเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างเต็มศักยภาพบริบท สภาพแวดล้อม พฤติกรรม เด็กไทยยุคใหม่ หรือที่เรียกกันว่า Gen Z และ Gen Alpha คือกลุ่มคนที่เกิดมาในยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพัฒนาอย่างรวดเร็ว พวกเขาเติบโตมาในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลงความหลากหลายทางวัฒนธรรม: เด็กไทยยุคใหม่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งจากตะวันตกและตะวันออก พวกเขาเปิดรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม และมีความเข้าใจในความหลากหลายมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ: สภาพเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอน และการแข่งขันที่สูงขึ้น ทำให้เด็กไทยยุคใหม่ต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี: เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเด็กไทยยุคใหม่ (จิราพร ลิขิตกุล, 2561) พวกเขาใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ การสื่อสาร และการเข้าถึงข้อมูล สภาพแวดล้อม ครอบครัว: รูปแบบครอบครัวมีความหลากหลายมากขึ้น บางครอบครัวมีพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว หรือบางครอบครัวมีสมาชิกหลายรุ่นอาศัยอยู่ร่วมกัน โรงเรียน: ระบบการศึกษาไทยยังคงเน้นการท่องจำและการสอบแข่งขัน ทำให้เด็กไทยยุคใหม่ขาดทักษะที่จำเป็นในการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 สังคม: สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เด็กไทยยุคใหม่ต้องเผชิญกับความท้าทายต่างๆ เช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาความเหลื่อมล้ำ พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยี: เด็กไทยยุคใหม่ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร การเรียนรู้ และการเข้าถึงข้อมูล พวกเขาใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการแสดงออกความคิดเห็น และสร้างเครือข่ายกับเพื่อนๆ การแสวงหาความหมายของชีวิต: เด็กไทยยุคใหม่ต้องการค้นหาความหมายของชีวิต และสิ่งที่พวกเขาสนใจ พวกเขาให้ความสำคัญกับความสุข และความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัวการมีส่วนร่วมทางสังคม: เด็กไทยยุคใหม่มีความตื่นตัวและกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมทางสังคม พวกเขาแสดงออกถึงความคิดเห็นและความต้องการผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ การรวมตัวประท้วง และการลงชื่อเรียกร้องความท้าทายและโอกาสเด็กไทยยุคใหม่กำลังเผชิญกับความท้าทายมากมาย (ชุตินา ศรีสวัสดิ์, 2564) ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ทำให้เด็กไทยต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะใหม่ๆ เพื่อให้สามารถแข่งขันและประสบความสำเร็จในชีวิตได้ อย่างไรก็ตาม เด็กไทยก็มีโอกาส

มากมายเช่นกัน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเปิดโอกาสให้เด็กไทยเข้าถึงข้อมูลและความรู้ได้อย่างไม่จำกัด นอกจากนี้ เด็กไทยยังมีศักยภาพในการสร้างสรรค์และพัฒนาตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด เด็กไทยยุคใหม่เติบโตมาในบริบทและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างจากคนรุ่นก่อนๆ พวกเขาต้องเผชิญกับความท้าทายมากมาย แต่ก็มีโอกาสมากมายเช่นกัน การทำความเข้าใจถึงบริบท สภาพแวดล้อม และพฤติกรรมของเด็กไทยยุคใหม่เป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้เราสามารถสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กไทยเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างเต็มศักยภาพ (ญาณิศา พัฒนพิบูล, 2560)

สรุป

การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันจะมีส่วนสำคัญ กับทุกคนทุกทุกวัยไม่ว่าเห็นได้ว่าพฤติกรรมหรือการแสดงของเด็กไทยหรือว่าเด็กทั่วโลกยุคปัจจุบันจะมีความคิดที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว บางคนก็มีความต้องการที่จะแสดงออกต่อสังคม ชุมชนหรือว่าตามสถานที่ต่างๆ เช่น โรงเรียน บ้าน สถานที่จัดให้มีการแสดงออกของเด็กซึ่งปัจจุบันเด็กไทยมีความสามารถและการพัฒนาด้านการแสดงออกก็มีความโดดเด่นเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศตลอดถึงทั่วโลกให้การยอมรับว่าเด็กไทยมีศักยภาพเป็นที่ยอมรับมากกว่าเดิม ซึ่งผลงานของเด็กไทยไม่ว่าจะเป็นด้านกีฬา ด้านดนตรีหรือว่านักร้องก็เป็นที่รู้จักของคนทั่วโลกไปแล้ว ดังนั้น การแสดงออกของเด็กไทยก็ถือว่าเป็นที่ยอมรับและได้รับการพัฒนาจากองค์กรประกอบต่างๆ ที่ได้กล่าวข้างไว้แล้วว่า ทั้งด้านตัวเด็กเองและผู้ปกครอง ครอบครัว สถานศึกษา สื่อมีเดียต่างๆ เช่น ยูทูบ line tiktok เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2558). *จิตวิทยาพัฒนาการ: วัยรุ่น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ขวัญใจ คงมาลัย. (2559). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณา คชา. (2562). *Gen Z Marketing: เข้าใจ เข้าถึง เจาะใจ คนรุ่นใหม่*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ DBooks.
- งามพรรณ หวานใจ. (2563). *การสื่อสารการตลาดดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จิตติ พันธุ์ศรี. (2563). *สื่อออนไลน์กับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเยาวชนไทย*. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิราพร ลิขิตกุล. (2561). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- จิราพร ชูสาย. (2561). *จิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุติมา ศรีสวัสดิ์. (2564). *การพัฒนาศักยภาพเด็กไทยในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ญาณิศา พัฒนพิบูล. (2560). *ผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐฉิ ภูมินทร์. (2563). *การพัฒนาเด็กไทยในยุคประชาธิปไตย*. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปาริชาติ สมบูรณ์. (2560). *การเรียนรู้แบบพลเมืองในระบบการศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและพัฒนาเยาวชน.

- พิมพ์ใจ วัฒนานุกูล. (2562). *จิตวิทยาการเลี้ยงดูและพัฒนาการเด็กยุคใหม่*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสุทธิ ศิริวัฒน์. (2562). *สังคมเด็กไทยในโลกดิจิทัล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิชาการ.
- วราภรณ์ เรืองฤทธิ์. (2561). *รูปแบบการเลี้ยงดูและผลกระทบต่อพฤติกรรมของเด็ก*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศรินาถ โชติวรรณ. (2560). *ครอบครัวกับการพัฒนาเด็กไทยในศตวรรษที่ 21*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศุภวรรณ รัตนาร. (2562). *วัฒนธรรมข้ามชาติและอัตลักษณ์ของเยาวชนไทยในโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพิศ นาคะปรีชา. (2560). *จิตวิทยาวัฒนธรรม: อิทธิพลของตะวันตกต่อพฤติกรรมไทย*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อังคณา ศิริวรรณ. (2561). *จิตวิทยาการเลี้ยงดูในสังคมสมัยใหม่*. นครปฐม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.